

Getal & Ruimte Junior

Groep 7 Leerwerkboek

Blok 1

Vormgeving binnenwerk: Van Kelckhoven BNO, Groningen
(conceptvormgeving: Sproud, Haarlem)

Vormgeving omslag: nu:amsterdam

Omslagillustraties: Josje van Koppen, Rotterdam

Eventuele op- en aanmerkingen over deze of andere uitgaven kunt u richten aan:
Noordhoff Uitgevers bv, Afdeling Basisonderwijs, Antwoordnummer 13, 9700 VB
Groningen of via het contactformulier op www.mijnnoordhoff.nl.

De informatie in deze uitgave is uitsluitend bedoeld als algemene informatie. Aan deze informatie kunt u geen rechten of aansprakelijkheid van de auteur(s), redactie of uitgever ontlenen.

Klimaatneutraal

Noordhoff vindt jouw toekomst belangrijk en daarom hebben wij dit boek klimaatneutraal geproduceerd.

0 / 20

© 2020 Noordhoff Uitgevers bv, Groningen/Utrecht, The Netherlands

Deze uitgave is beschermd op grond van het auteursrecht. Wanneer u (her)gebruik wilt maken van de informatie in deze uitgave, dient u vooraf schriftelijke toestemming te verkrijgen van Noordhoff Uitgevers bv. Meer informatie over collectieve regelingen voor het onderwijs is te vinden op www.onderwijsauteursrecht.nl.

This publication is protected by copyright. Prior written permission of Noordhoff Uitgevers bv is required to (re)use the information in this publication.

ISBN 978-90-01-75158-6

Inhoud

Blok 1

Les 1 Bewerkingen – *voorbereiden* 6

Les 2 Bewerkingen – *oefenen* 10

Les 3 Bewerkingen – *oefenen* 14

Les 4 Bewerkingen – *toepassen* 18

Les 6 Maten en gewichten – *voorbereiden* 22

Les 7 Maten en gewichten – *oefenen* 25

Les 8 Maten en gewichten – *oefenen* 29

Les 9 Maten en gewichten – *toepassen* 33

Les 11 Breuken – *voorbereiden* 37

Les 12 Breuken – *oefenen* 40

Les 13 Breuken – *oefenen* 43

Les 14 Breuken – *toepassen* 47

Les 16 Tijd en geld – *voorbereiden* 51

Les 17 Tijd en geld – *oefenen* 56

Les 18 Tijd en geld – *oefenen* 60

Les 19 Tijd en geld – *toepassen* 64

Zo werkt dit boek

Dit is les 6 van blok 1.2.

Blok 1.2

6

Maten en gewichten

voorbereiden

oefenen

toepassen

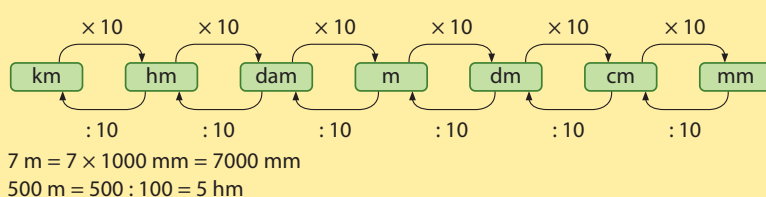
Dit ga je doen in deze les.

Je leert

• werken met lengtematen, inhoud en gewicht.

Hier staat hoe het zit.

Uitleg

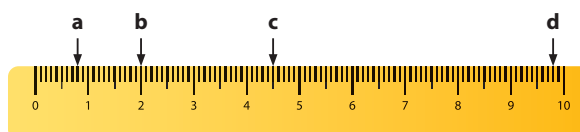

Deze opdrachten maak je samen met de juf of meester.

Samen

1

Welke maat wijst de pijl aan?

a =8..... mm b = mm c = mm d = mm

2

Reken om.

4 m =400..... cm

20 dm = cm

2 km = m

80 cm = mm

3

Reken om.

400 cm =4..... m

300 cm = dam

2000 m = km

3000 m = hm

4000 mm = cm

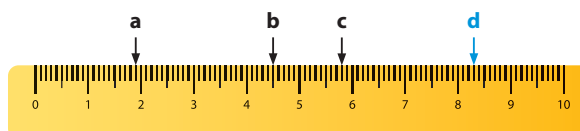
150 hm = km

Dit betekent: zelf werken.

Zelf

4

Welke maat wijst de pijl aan?

a =19..... mm b = mm c = mm d = mm

Heb je tijd over?
Volg je de compacte route?
Dan maak je deze opdrachten.

11

Reken om.

20 L = <u>20.000</u> mL	2 kL = hL
80 dL = cL	23 daL = L
25 000 cL = L	250 cL = mL
5000 mL = L	2500 L = hL

12

Welke eenheid hoort erbij?

Vul in: gram of kg.

1 peer weegt 100 <u>gram</u> ..	1 fiets weegt 15
1 pak zout weegt 1	1 zak appels weegt 2
1 munt van 2 euro weegt 8	1 plakje kaas weegt 50

Dit zijn extra moeilijke opdrachten.

13

Schrijf de maten in volgorde van klein naar groot.

- 5 L – 200 cL – 30 dL
- 200 g – 500 mg – 1 kg
- 8000 g – 4 kg – 2500 cg
- 200 cL – 2500 dL – 3 L

14

Reken uit.

Daan heeft 6 dezelfde bekers met een inhoud van 400 cL.
Eén beker zit vol water. Een tweede beker zit halfvol water.
De andere 4 bekers zijn leeg.
Het water uit de bekers wordt verdeeld over de 6 bekers.
Hoeveel water zit er in elke beker?

.....

.....

15

Reken uit.

Een kok verdeelt 5 liter slaolie over
2 grote flessen en 10 kleine flesjes.
In de grote flessen zit 100 cL slaolie.
Hoeveel cL slaolie zit er in een klein flesje?

.....

.....

.....

.....

Je leert

- de getallen tot 50 000.

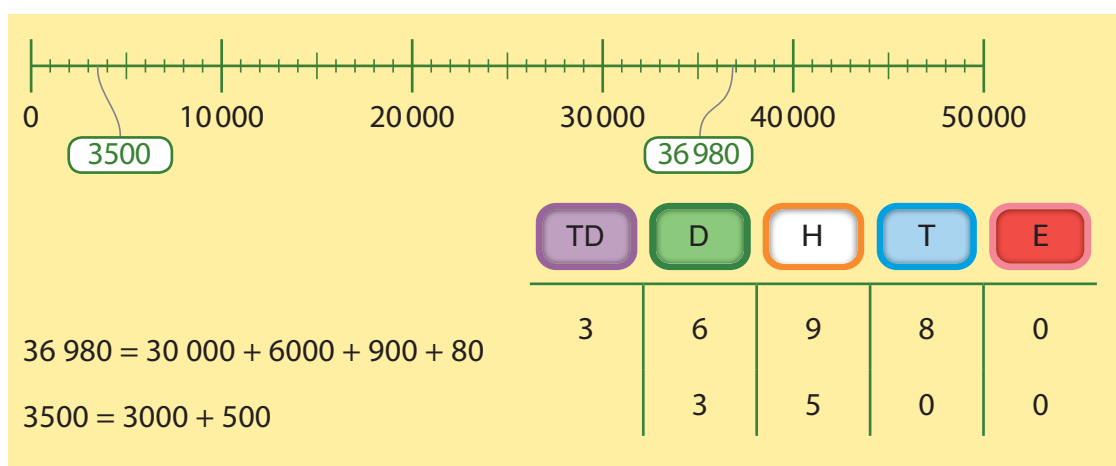
Samen

1

Getallendictee

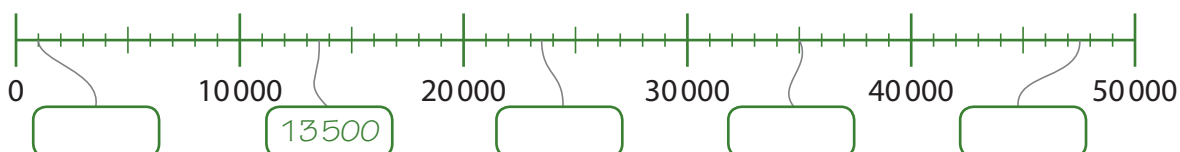
.....		
.....		
.....		

Uitleg

2

Schrijf de getallen in de kaartjes.

3

Maak de reeksen af.

Kijk goed hoeveel erbij komt.

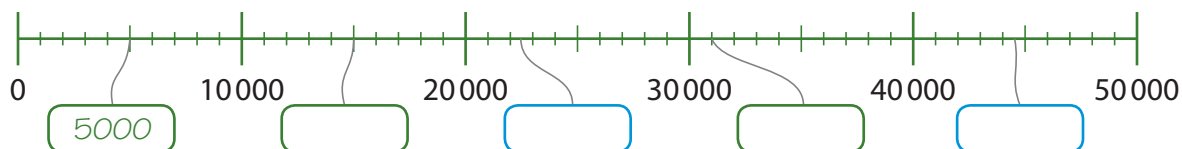
1740	2740	3740		
2497	2498			
15985	15995			

Zelf

4

Schrijf de getallen in de kaartjes.

5

Reken uit.

- 100		+ 100		- 1000		+ 1000
39.900	40 000	40.100			50 000	
.....	40 200				50 100	
.....	40 020				50 010	

6

Wat is de waarde van de cijfers?

35 248

3 → 3 tienduizendtallen.....

5 →

2 →

4 →

8 →

40 875

4 →

8 →

5 →

0 →

7 →

7

Maak de reeksen af.

Kijk goed hoeveel erbij komt.

8000	8500	9000				
19800	19850					
37994	37995					
67875	67900					

T**8****Reken uit.**

- 1		+ 1	- 10		+ 10
<u>49.999</u>	50 000	<u>50.001</u>		50 000	
.....	80 000			80 000	
.....	10 000			10 000	
.....	32 500			32 500	
.....	45 990			45 995	

9**Schrijf op.**

Hoeveel is het cijfer waard?

24 709

2 → 2.tienduizendtallen.....

4 →

7 →

0 →

9 →

52 703

3 →

0 →

7 →

2 →

5 →

35 620

6 →

5 →

2 →

0 →

3 →

10**Reken uit.**7000 + 100 = 7.100.....

500 + 1500 =

5200 + 1200 =

30 500 + 30 000 =

50 300 + 700 =

20 100 - 100 =

11 000 - 10 000 =

50 200 - 2000 =

58 750 - 1750 =

90 000 - 9000 =

11

Reken uit.

In een boek uit het jaar 1900 kun je dit lijstje vinden.

Hierin staat hoeveel jaar geleden uitvindingen werden gedaan.

Schrijf deze jaartallen zo nauwkeurig mogelijk op de tijdlijn.

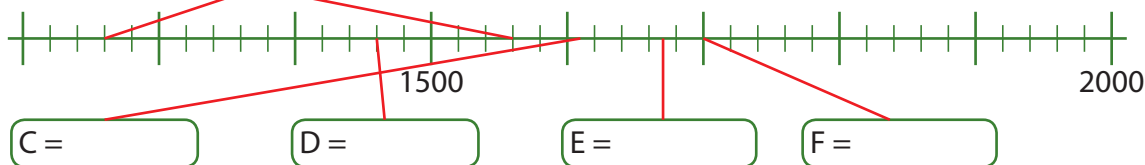
Hoeveel jaar is het geleden?

Uitvinding:

A Potlood	335 jaar
B Bril	650 jaar
C Telescoop	290 jaar
D Boekdrukkunst	440 jaar
E Slingeruurwerk	230 jaar
F Piano	200 jaar

A =

B =

Je leert

- hoofdrekenen met de rekenregels in sommen, zoals $25 - 200 : 50$.

Zelf

1

Reken uit.

$$40 + 15 - 25 = \underline{55 - 25} = \dots\dots\dots$$

$$40 - 15 + 25 = \dots\dots\dots$$

$$60 + 25 + 15 = \dots\dots\dots$$

$$60 - 25 - 15 = \dots\dots\dots$$

$$215 - 20 + 5 = \dots\dots\dots$$

$$175 - 40 + 25 = \dots\dots\dots$$

$$105 + 45 - 60 = \dots\dots\dots$$

$$125 - 60 - 35 = \dots\dots\dots$$

2

Reken uit.

$$7 \times 6 : 3 = \underline{42 : 3} = \dots\dots\dots$$

$$9 \times 5 \times 2 = \dots\dots\dots$$

$$64 : 8 : 4 = \dots\dots\dots$$

$$5 : 5 \times 1 = \dots\dots\dots$$

$$125 : 25 \times 4 = \dots\dots\dots$$

$$5 \times 1 \times 10 = \dots\dots\dots$$

$$120 : 12 : 2 = \dots\dots\dots$$

$$3 \times 20 : 12 = \dots\dots\dots$$

Samen

3

Jamie gaat met zijn ouders een week op vakantie.
Wat zijn de kosten per persoon?

Uitleg

De rekenregels zijn:

- 1 Reken eerst uit wat tussen haakjes staat.
- 2 $\times$ en $:$ Je rekt van links naar rechts.
- 3 $+$ en $-$ Je rekt van links naar rechts.

$$145 + 4 \times 80 = \dots\dots\dots$$

$$145 + 320 = 465$$

Samen

4

Reken uit.

$$15 - 5 + 4 = 10 + 4 = \dots\dots\dots$$

$$15 \times 3 + 6 = \dots\dots\dots$$

$$15 - (5 + 4) = 15 - 9 = \dots\dots\dots$$

$$15 \times (3 + 6) = \dots\dots\dots$$

$$21 - 6 : 3 = \dots\dots\dots$$

$$20 - 2 \times 5 = \dots\dots\dots$$

$$(21 - 6) : 3 = \dots\dots\dots$$

$$(20 - 2) \times 5 = \dots\dots\dots$$

Zelf

5

Reken uit.

$$6 \times (6 + 6) = 6 \times 12 = 72 \dots\dots\dots$$

$$20 - (20 : 4) = \dots\dots\dots$$

$$(4 + 4) \times 8 = \dots\dots\dots$$

$$30 : (60 : 10) = \dots\dots\dots$$

$$4 \times (8 - 1) = \dots\dots\dots$$

$$250 - (125 + 125) = \dots\dots\dots$$

$$(35 - 15) : 20 = \dots\dots\dots$$

$$(15 + 10) \times 5 = \dots\dots\dots$$

6

Reken uit.

$$(4 + 5) \times (4 + 2) = 9 \times 6 = 54 \dots\dots\dots$$

Reken eerst uit wat er tussen de haakjes staat.

$$(5 + 3) \times (3 + 4) = \dots\dots\dots$$

$$(7 - 2) \times (5 - 2) = \dots\dots\dots$$

$$(5 + 6) \times (7 - 2) = \dots\dots\dots$$

$$(12 - 4) \times (3 + 7) = \dots\dots\dots$$

$$(20 - 10) \times (5 + 5) = \dots\dots\dots$$

7

Reken uit.

$$300 : (30 : 10) = 300 : 3 = 100 \dots\dots\dots$$

$$5 \times (3 + 197) = \dots\dots\dots$$

$$300 : 30 : 10 = \dots\dots\dots$$

$$5 \times 3 + 197 = \dots\dots\dots$$

$$10 \times (15 + 15) = \dots\dots\dots$$

$$36 : (12 \times 3) = \dots\dots\dots$$

$$10 \times 15 + 15 = \dots\dots\dots$$

$$36 : 12 \times 3 = \dots\dots\dots$$

8

Reken uit.

$$6 + 12 : 3 \times 2 = 6 + 4 \times 2 = 6 + 8 = 14$$

$$(6 + 12) : 3 \times 2 = \dots\dots\dots$$

$$6 + (12 : 3) \times 2 = \dots\dots\dots$$

$$6 + 12 : (3 \times 2) = \dots\dots\dots$$

$$60 - 15 : 3 \times 5 = \dots\dots\dots$$

$$60 - (15 : 3) \times 5 = \dots\dots\dots$$

$$60 - 15 : (3 \times 5) = \dots\dots\dots$$

$$(60 - 15) : 3 \times 5 = \dots\dots\dots$$

9

Reken uit.

In een spelletjes-app moet je 50 cent per 5 speelbeurten betalen.

Pim heeft een speeltegoed van € 5.

Hij speelt 3 keer de 5 speelbeurten op.

Hoeveel euro staat er daarna nog op zijn tegoed?

Schrijf je berekening op.

€ 5 = 500 cent

.....

.....

.....

.....

T

10

Reken uit.

$$(8 - 3) \times 8 = 5 \times 8 = 40$$

$$50 : (15 : 3) = \dots\dots\dots$$

$$30 : (10 - 7) = \dots\dots\dots$$

$$120 : (30 + 10) = \dots\dots\dots$$

$$40 - (8 \times 5) = \dots\dots\dots$$

$$(18 + 2) \times 5 = \dots\dots\dots$$

11

Reken uit.

$$(5 + 3) \times (6 + 3) = 8 \times 9 = 72$$

$$(14 + 6) \times (7 - 6) = \dots\dots\dots$$

$$(5 - 1) \times (7 + 1) = \dots\dots\dots$$

$$(12 + 2) \times (12 - 2) = \dots\dots\dots$$

$$(10 - 2) \times (10 + 2) = \dots\dots\dots$$

$$(20 + 20) \times (1 + 1) = \dots\dots\dots$$

T

12

Reken uit en schrijf je berekening op.

Op de ov-chipkaart van José staat € 50.

Ze reist 5 keer in een week met de trein van Bussum naar Hilversum en weer terug.

Een enkele reis kost € 4.

Hoeveel staat er aan het eind van de week nog op haar ov-chipkaart?

.....

.....

.....

.....

V

13

Reken uit.

Hoe kun je het handig uitrekenen?

$$5 \times (12 + 7) + 5 \times (12 + 7) = 5 \times 19 + 5 \times 19 = \dots\dots\dots$$

$$3 \times (25 + 3) + 25 + 3 = \dots\dots\dots$$

$$15 \times (20 - 1) - 14 \times (20 - 1) = \dots\dots\dots$$

14

Reken uit.

Welke antwoorden zijn goed?

Aan een straat staan 12 huizen. Elk huis is 10 m breed. De tussenruimte is 5 meter. Het eerste en laatste huis staan 5 meter van het einde van de straat.

Hoe kun je de lengte van de straat berekenen?

- A $12 \times 10 + 12 \times 5 + 5$
- B $12 \times (10 + 5) + 5$
- C 12×15
- D $12 \times 10 + 5$

.....

.....

.....

.....

Je leert

- cijferend optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen.

Uitleg

$$476 : 17 = \dots\dots\dots$$

Schat je antwoord met passende getallen. $476 : 17 \approx 500 : 20 = 25$

4	7	6	:	1	7	=	2	8
3	4	0	-				2	0
1	3	6						
1	3	6	-				8	
		0						

Het antwoord ligt in de buurt van de schatting.

4 honderdtallen : 17 gaat niet.

47 tientallen : 17 = 2 tientallen rest 13 tientallen.

Schrijf 20 (2 tientallen) op.

$20 \times 17 = 340$, zet 340 onder 476.

Trek af, je houdt 136 over.

136 : 17 = 8 (eenheden).

Schrijf 8 eenheden op.

$8 \times 17 = 136$, zet 136 onder 136.

Trek af. Je houdt 0 over.

Samen

1

Reken uit.

Maak eerst een schatting.

$$732 : 16 \approx 800 : 20 = 40 \dots\dots$$

7	3	2	:	1	6	=	4	6
6	4	0	-				4	0
	9	6						
	9	6	-				6	
		0						

$$408 : 12 \approx \dots\dots\dots$$

4	0	8	:	1	2	=		

$$728 : 13 \approx \dots\dots\dots$$

$$728 : 13 = \dots\dots\dots$$

Zelf

2

Reken uit.

Schat eerst het antwoord.

$$522 : 6 \approx 540 : 6 = 90$$

$$672 : 8 \approx \dots\dots\dots$$

5	2	2	:	6	=	8	7
4	8	0	-			8	0
	4	2					
	4	2	-				7
		0					

6	7	2	:	8	=		

$$455 : 7 \approx \dots\dots\dots$$

$$455 : 7 = \dots\dots\dots$$

$$875 : 5 \approx \dots\dots\dots$$

$$875 : 5 = \dots\dots\dots$$

$$852 : 12 \approx \dots\dots\dots$$

$$852 : 12 = \dots\dots\dots$$

3

Reken uit.

Schat eerst het antwoord.

$$56 \times 62 \approx 60 \times 60 = 3600$$

$$27 \times 93 \approx \dots\dots\dots$$

	1	1		
		6	2	
		5	6	×
	3	7	2	
3	1	0	0	+
3	4	7	2	

		9	3	
		2	7	×

$$25 \times 47 \approx \dots\dots\dots$$

$$25 \times 47 = \dots\dots\dots$$

$$77 \times 77 \approx \dots\dots\dots$$

$$77 \times 77 = \dots\dots\dots$$

$$15 \times 88 \approx \dots\dots\dots$$

$$15 \times 88 = \dots\dots\dots$$

Zelf

4

Reken uit.

Schat eerst het antwoord.

Schrijf de getallen onder elkaar.

$$385 + 297 \approx 400 + 300 = 700$$

$$243 + 452 \approx \dots\dots\dots$$

	1	1		
3	8	5		
2	9	7	+	
6	8	2		

2	4	3		
4	5	2	+	

$$358 + 223 \approx \dots\dots\dots$$

$$358 + 223 = \dots\dots\dots$$

$$487 + 375 \approx \dots\dots\dots$$

$$487 + 375 = \dots\dots\dots$$

$$795 + 352 \approx \dots\dots\dots$$

$$795 + 352 = \dots\dots\dots$$

$$925 - 267 \approx 900 - 300 = 600$$

$$436 - 123 \approx \dots\dots\dots$$

	11			
8	1	15		
9	2	5		
2	6	7	-	
6	5	8		

4	3	6	-	
1	2	3		

$$835 - 218 \approx \dots\dots\dots$$

$$835 - 218 = \dots\dots\dots$$

$$725 - 291 \approx \dots\dots\dots$$

$$725 - 291 = \dots\dots\dots$$

$$634 - 256 \approx \dots\dots\dots$$

$$634 - 256 = \dots\dots\dots$$

T

5

Reken cijferend uit.

Maak eerst een schatting.

$$425 + 275 \approx 400 + 300 = \dots\dots\dots$$

$$425 + 275 = \dots\dots\dots$$

$$425 - 275 \approx \dots\dots\dots$$

$$425 - 275 = \dots\dots\dots$$

$$504 + 399 \approx \dots\dots\dots$$

$$504 + 399 = \dots\dots\dots$$

$$504 - 399 \approx \dots\dots\dots$$

$$504 - 399 = \dots\dots\dots$$

$$425 \times 5 \approx \dots\dots\dots$$

$$425 \times 5 = \dots\dots\dots$$

$$425 : 5 \approx \dots\dots\dots$$

$$425 : 5 = \dots\dots\dots$$

$$504 \times 7 \approx \dots\dots\dots$$

$$504 \times 7 = \dots\dots\dots$$

$$504 : 7 \approx \dots\dots\dots$$

$$504 : 7 = \dots\dots\dots$$

6

Vul de getallen in.

$765 : 15 = 51$	$624 : 13 =$	$264 : 12 =$
$\begin{array}{r} 750 - \\ \hline 15 \\ \hline 15 - \\ \hline 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 520 - \\ \hline 104 \\ \hline 104 - \\ \hline 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 240 - \\ \hline 24 \\ \hline 24 - \\ \hline 0 \end{array}$

$\begin{array}{r} 42 \\ \hline 336 \end{array} \times 8$	$\begin{array}{r} 73 \\ \hline 292 \end{array} \times$	$\begin{array}{r} 56 \\ \hline 168 \\ \hline 560 + \end{array}$	$\begin{array}{r} 61 \\ \hline 427 \\ \hline 1220 + \end{array}$
--	--	---	--

V

7

Reken uit.

Kun je deze opgaven korter opschrijven?

a $5 \times 437 - 4 \times 437 = 1 \times 437 = \dots\dots\dots$

b $8 \times 1285 + 2 \times 1285 = \dots\dots\dots$

c $12 \times 919 - 2 \times 919 = \dots\dots\dots$

d $545 + 9 \times 545 = \dots\dots\dots$

e $2 \times 3050 - 3050 = \dots\dots\dots$

Weet je nog?
Vermenigvuldigen is herhaald optellen, dus $3 \times 4 + 4 = 4 \times 4$

Je leert

- de volgorde van rekenen in toepassingen.

Zelf

1

Reken uit.

$$42 : 7 \times 5 + 10 = 6 \times 5 + 10 = 40$$

$$28 : 4 \times 3 - 5 = \dots\dots\dots$$

$$120 : 20 \times 8 + 10 - 20 = \dots\dots\dots$$

$$\dots\dots\dots$$

$$40 : 20 : 2 + 21 : 7 = \dots\dots\dots$$

Denk aan de voorrangsregels:

1 tussen haakjes

2 delen en vermenigvuldigen
van links naar rechts3 optellen en aftrekken
van links naar rechts.

2

Reken uit.

$$4 \times (12 - 4) = 4 \times 8 = \dots\dots\dots$$

$$(12 - 3) \times 8 : 2 = \dots\dots\dots$$

$$45 - (17 + 7) : 2 = \dots\dots\dots$$

$$2 \times (28 - 8) : (4 \times 10) = \dots\dots\dots$$

$$50 : (2 + 8) \times 5 = \dots\dots\dots$$

$$54 : 9 \times (8 + 4) - 6 = \dots\dots\dots$$

$$(20 - 4) : 2 - 72 : 9 = \dots\dots\dots$$

$$(9 - 8) \times (2 + 3) - 24 : 12 = \dots\dots\dots$$

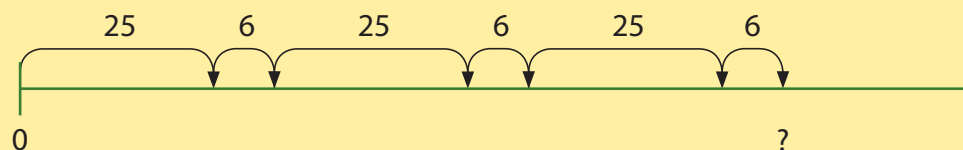
Uitleg

Vader, moeder en Jamie gaan naar een pretpark.

Een buskaartje kost € 6 per persoon.

Hoeveel moeten ze in totaal betalen?

Stap 1 Maak een tekening van de vraag.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen? $3 \times (6 + 25) =$ Stap 3 Wat is je antwoord? $3 \times (6 + 25) = 3 \times 31 = 93$

Stap 4 Klopt je antwoord? Laat zien met een berekening.

$$3 \times 6 + 3 \times 25 = 18 + 75 = 88 + 5 = 93 \text{ Het antwoord klopt.}$$

Waterworld

Entree € 25

Kinderen tot 4 jaar gratis

Samen

3

Reken uit met het stappenplan.

Moeder koopt 3 flesjes fris.
Ze heeft € 25 in haar portemonnee.
Hoeveel houdt ze over?

Stap 1 Maak een tekening van de vraag.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

.....

Stap 3 Wat is je antwoord?

.....

Stap 4 Klopt je antwoord?

.....

Zelf

4

Reken uit en schrijf je berekening op.

Een blik verf van 1 liter kost € 18. Een blik met 5 liter kost € 60.

a Thijs koopt 3 blikken van 1 liter en 1 blik van 5 liter.
Hoeveel moet Thijs betalen?

.....

b Sven koopt 2 blikken van 1 liter en 2 blikken van 5 liter.
Hoeveel moet Sven betalen?

.....

5

Reken uit.

Schrijf je berekening op.

Voor het verven van een deur is 20 cL verf nodig.

a Hoeveel blikken van 100 cL zijn nodig voor 10 deuren?

.....

.....

.....

.....

b Hoeveel blikken van 2 liter zijn er nodig voor 10 deuren?

.....

.....

Zelf

6

Reken uit.

Schrijf je berekening op.

In de bouwmarkt koopt Romy 7 kwasten.

a Hoeveel moet ze betalen?

.....

b Hoeveel euro voordeel heeft ze vanwege de actie?

.....

.....

.....

Kwasten:
per stuk € 2

Nu:
5 voor € 9

7

Reken uit en schrijf je berekening op.

Emma koopt 3 kwasten van € 3 per stuk. Ze koopt ook nog een rol plakband van € 1 en 2 pakken schuurpapier van € 2 per pak.

Emma heeft € 20 bij zich.

Hoeveel geld houdt Emma over?

.....

.....

.....

T

8

Reken uit en schrijf je berekening op.

Naam	Aantal rondjes
Job	11
Bram	9
Kim	9
Ad	11
Lies	7
Petra	9
Edwin	7
John	7
Alice	11

a Bereken het totale aantal rondjes bij de sponsorloop.

.....

b Hoeveel hele euro's moet 1 rondje opleveren om een bedrag van minimaal 200 euro op te halen?

.....

T

9

Reken uit.

Bereken de waarde van een waardebon uit de derde prijs.

Schrijf je berekening op.

Winkelactie

Totaal prijzengeld: € 1000

Eerste prijs:

waardebon € 200

Tweede prijs:

5 waardebonnen van € 100

Derde prijs:

10 waardebonnen van

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

V

10

Reken uit.

In een zwembad zijn banen uitgezet met lijnen.

Aan de lijnen zitten rode ballen.

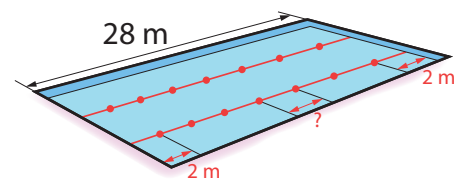
De afstand tussen de ballen is gelijk.

Het zwembad is 28 meter lang.

De eerste bal is 2 meter van de rand.

Aan elke lijn zitten 7 ballen.

Bereken de afstand tussen 2 ballen.

.....

.....

.....

.....

.....

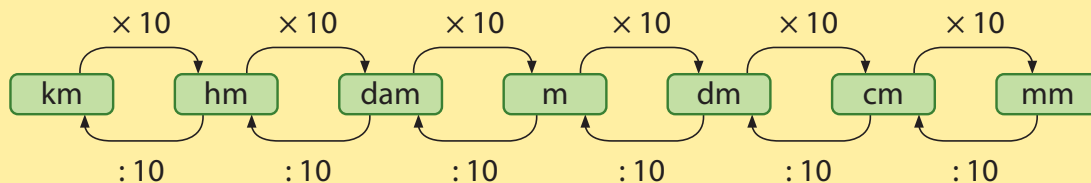
.....

.....

Je leert

- werken met lengtematen, inhoud en gewicht.

Uitleg

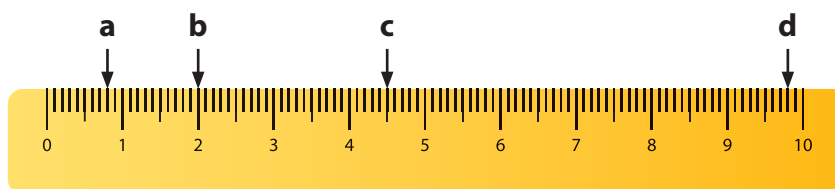
$$7 \text{ m} = 7 \times 1000 \text{ mm} = 7000 \text{ mm}$$

$$500 \text{ m} = 500 : 100 = 5 \text{ hm}$$

Samen

1

Welke maat wijst de pijl aan?

$$a = \dots 8 \dots \text{ mm}$$

$$b = \dots \text{ mm}$$

$$c = \dots \text{ mm}$$

$$d = \dots \text{ mm}$$

2

Reken om.

$$4 \text{ m} = \dots 400 \dots \text{ cm}$$

$$20 \text{ dm} = \dots \text{ cm}$$

$$2 \text{ km} = \dots \text{ m}$$

$$80 \text{ cm} = \dots \text{ mm}$$

3

Reken om.

$$400 \text{ cm} = \dots 4 \dots \text{ m}$$

$$300 \text{ cm} = \dots \text{ dam}$$

$$2000 \text{ m} = \dots \text{ km}$$

$$3000 \text{ m} = \dots \text{ hm}$$

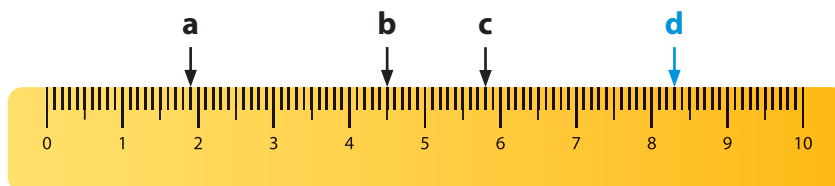
$$4000 \text{ mm} = \dots \text{ cm}$$

$$150 \text{ hm} = \dots \text{ km}$$

Zelf

4

Welke maat wijst de pijl aan?

$$a = \dots 19 \dots \text{ mm}$$

$$b = \dots \text{ mm}$$

$$c = \dots \text{ mm}$$

$$d = \dots \text{ mm}$$

Zelf

5

Reken om.

$$7 \text{ m} = \dots 700 \dots \text{ cm}$$

$$60 \text{ cm} = \dots \text{ mm}$$

$$3 \text{ km} = \dots \text{ m}$$

$$15 \text{ hm} = \dots \text{ m}$$

$$250 \text{ dam} = \dots \text{ m}$$

$$25 \text{ dm} = \dots \text{ mm}$$

6

Reken om.

$$800 \text{ cm} = \dots 8 \dots \text{ m}$$

$$3000 \text{ m} = \dots \text{ km}$$

$$200 \text{ hm} = \dots \text{ km}$$

$$520 \text{ dm} = \dots \text{ m}$$

$$500 \text{ dam} = \dots \text{ km}$$

$$7000 \text{ cm} = \dots \text{ m}$$

7

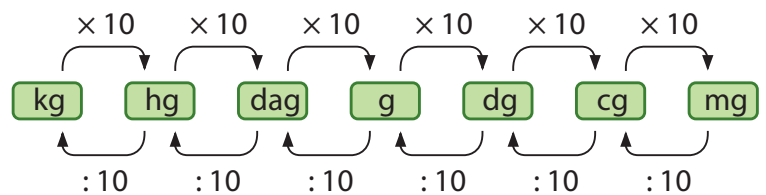
Reken om.

$$4 \text{ kg} = \dots 4000 \dots \text{ g}$$

$$20 \text{ gram} = \dots \text{ cg}$$

$$4000 \text{ mg} = \dots \text{ g}$$

$$200 \text{ hg} = \dots \text{ kg}$$

8

Reken om.

$$40 \text{ g} = \dots 40000 \dots \text{ mg}$$

$$50 \text{ dg} = \dots \text{ cg}$$

$$2000 \text{ mg} = \dots \text{ g}$$

$$2 \text{ kg} = \dots \text{ hg}$$

$$5 \text{ dag} = \dots \text{ g}$$

$$75 \text{ cg} = \dots \text{ mg}$$

9

Lees af.

$$a = \dots 70 \dots \text{ cL}$$

$$b = \dots \text{ cL}$$

$$c = \dots \text{ cL}$$

$$d = \dots \text{ cL}$$

$$e = \dots \text{ cL}$$

$$f = \dots \text{ cL}$$

10

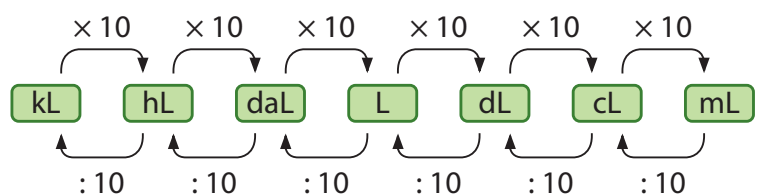
Reken om.

$$5 \text{ L} = \dots 5000 \dots \text{ mL}$$

$$200 \text{ cL} = \dots \text{ L}$$

$$500 \text{ mL} = \dots \text{ cL}$$

$$5000 \text{ L} = \dots \text{ kL}$$

T

11

Reken om.

20 L = 20.000 mL

80 dL = cL

25 000 cL = L

5000 mL = L

2 kL = hL

23 daL = L

250 cL = mL

2500 L = hL

12

Welke eenheid hoort erbij?

Vul in: gram of kg.

1 peer weegt 100 gram.

1 pak zout weegt 1

1 munt van 2 euro weegt 8

1 fiets weegt 15

1 zak appels weegt 2

1 plakje kaas weegt 50

13

Schrijf de maten in volgorde van klein naar groot.

5 L – 200 cL – 30 dL

200 g – 500 mg – 1 kg

8000 g – 4 kg – 2500 cg

200 cL – 2500 dL – 3 L

V

14

Reken uit.

Daan heeft 6 dezelfde bekers met een inhoud van 400 cL.

Eén beker zit vol water. Een tweede beker zit halfvol water.

De andere 4 bekers zijn leeg.

Het water uit de bekers wordt verdeeld over de 6 bekers.

Hoeveel water zit er in elke beker?

.....
.....

15

Reken uit.

Een kok verdeelt 5 liter slaolie over

2 grote flessen en 10 kleine flesjes.

In de grote flessen zit 100 cL slaolie.

Hoeveel cL slaolie zit er in een klein flesje?

.....
.....
.....
.....

Je leert

- de omtrek berekenen.

Zelf

1

Reken om.

$$2 \text{ m} = \dots 200 \dots \text{ cm}$$

$$23 \text{ m} = \dots \text{ cm}$$

$$40 \text{ m} = \dots \text{ mm}$$

$$60 \text{ mm} = \dots \text{ cm}$$

$$4000 \text{ cm} = \dots \text{ m}$$

$$900 \text{ cm} = \dots \text{ mm}$$

2

Reken om.

$$4 \text{ km} = \dots 4000 \dots \text{ m}$$

$$5 \text{ km} = \dots \text{ hm}$$

$$6 \text{ hm} = \dots \text{ m}$$

$$6000 \text{ m} = \dots \text{ km}$$

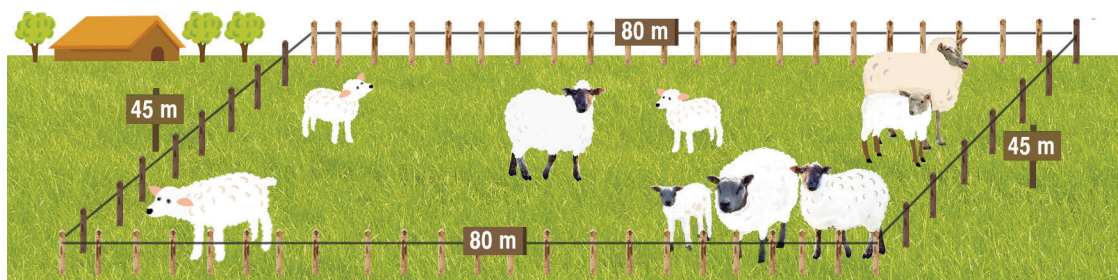
$$80 \text{ hm} = \dots \text{ km}$$

$$7500 \text{ m} = \dots \text{ hm}$$

Samen

3

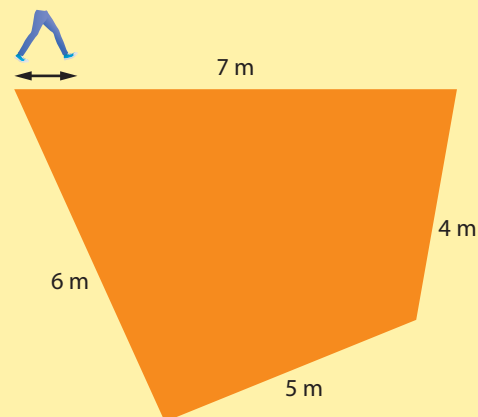
Hoeveel meter draad is nodig voor het hek om de schapenweide?

Uitleg

De omtrek is de afstand die je aflegt als je om een figuur heen loopt.

De omtrek van de figuur is
 $7 + 4 + 5 + 6 = 22 \text{ m}.$

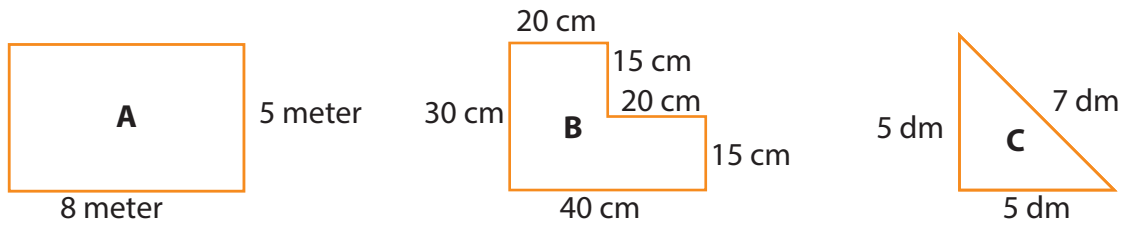

Samen

4

Reken de omtrek uit.

A

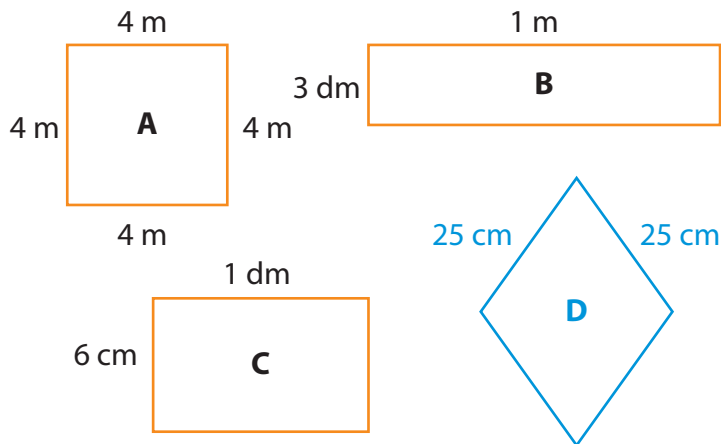
B

C

Zelf

5

Reken de omtrek van iedere figuur uit.

De omtrek van figuur A is $4\text{ m} + 4\text{ m} + 4\text{ m} + 4\text{ m} = 16\text{ m}$

De omtrek van figuur B is

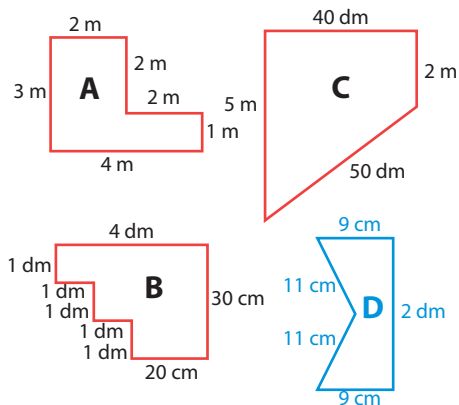
De omtrek van figuur C is

De omtrek van figuur D is

Zelf

6

Bereken de omtrek van de figuren.

Als je de omtrek moet berekenen, tel je de lengtes van alle zijden bij elkaar op.

De omtrek van figuur A is $3\text{ m} + 2\text{ m} + 2\text{ m} + 2\text{ m} + 1\text{ m} + 4\text{ m} = 14\text{ m}$.

De omtrek van figuur B is

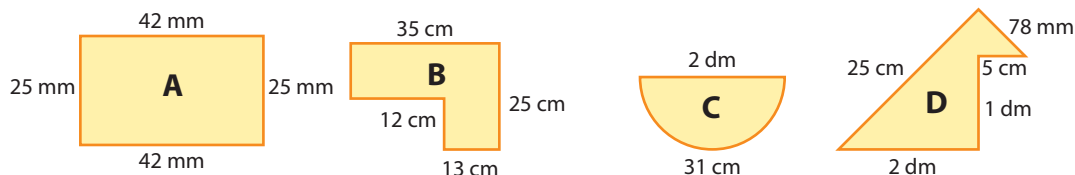
De omtrek van figuur C is

De omtrek van figuur D is

T

7

Bereken de omtrek van deze figuren.

De omtrek van figuur A is $42\text{ mm} + 25\text{ mm} + 42\text{ mm} + 25\text{ mm} = 134\text{ mm}$.

De omtrek van figuur B is

De omtrek van figuur C is

De omtrek van figuur D is

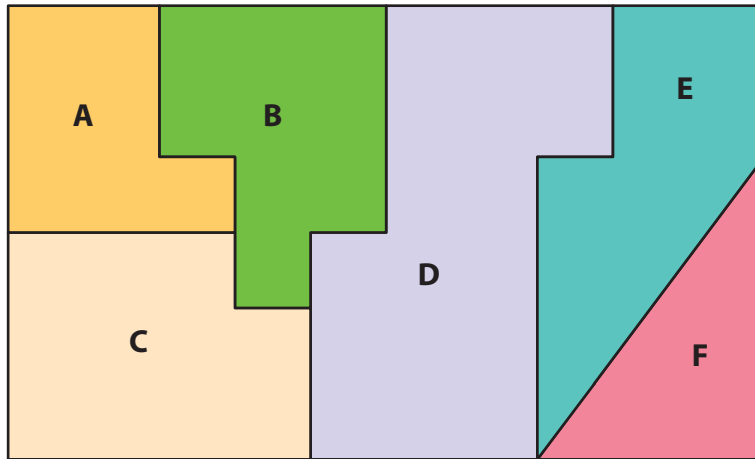

T

8

Meet en bereken de omtrek van de figuren.

De omtrek van figuur A is $3\text{ cm} + 2\text{ cm} + 2\text{ cm} + 1\text{ cm} + 1\text{ cm} + 3\text{ cm} = 12\text{ cm}$

De omtrek van figuur B is

De omtrek van figuur C is

De omtrek van figuur D is

De omtrek van figuur E is

De omtrek van figuur F is

V

9

Reken uit.

Rondom een vierkante vijver wordt een tegelpad aangelegd.

De vijver is 3 meter bij 3 meter.

De tegels zijn 30 cm bij 30 cm.

Hoeveel tegels zijn nodig?

.....

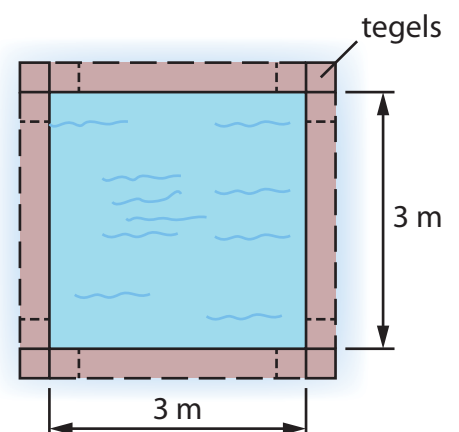
.....

.....

.....

.....

.....

Je leert

- de oppervlakte berekenen.

Uitleg

De oppervlakte kun je bepalen met voorwerpen uit je omgeving.

Samen

1

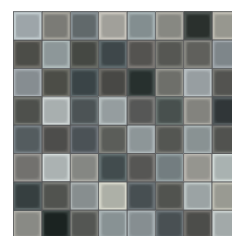
Reken uit.

- a** Hoeveel tegels liggen op deze vloer?

.....

- b** Hoe heb je het aantal tegels berekend?

.....

Zelf

2

Reken uit.

- a** Hoeveel postzegels zitten op dit vel?

.....

- b** Hoe kun je het aantal gemakkelijk uitrekenen?

.....

3

Reken uit.

- a** Bereken de oppervlaktes van de vlakken in cm².
Schrijf je berekening op.

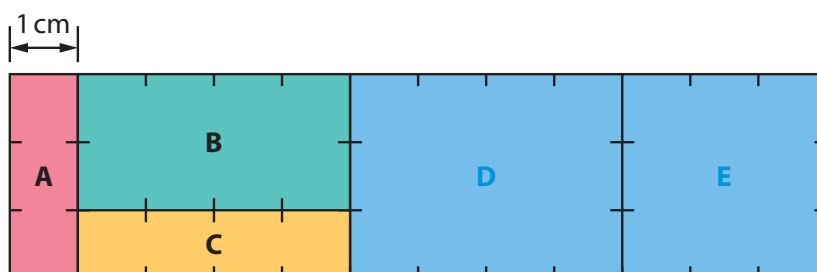
Figuur A: $1 \times 3 = 3 \text{ cm}^2$

Figuur B:

Figuur D:

Figuur C:

Figuur E:

- b** Controleer jezelf door hokjes van 1 cm² te tekenen.
Hoeveel hokjes heb je getekend?

.....

Zelf

4

Bepaal de oppervlaktes.

- a Vul de figuren met hokjes en geef je antwoord in cm^2 .

Figuur A is

Figuur B is

Figuur C is

Figuur D is

Figuur E is

- b Waarom werkt de formule $\text{oppervlakte} = \text{lengte} \times \text{breedte}$ niet bij alle figuren?

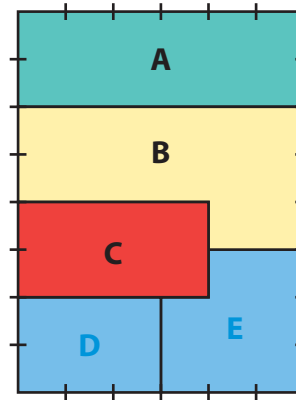
.....

.....

- c Werkt hokjes tellen altijd?

.....

.....

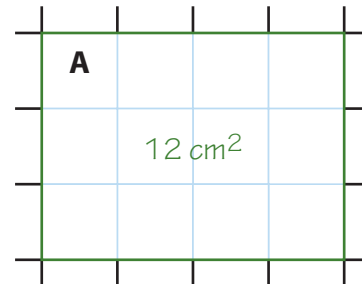

5

Teken de rechthoek en reken de oppervlakte uit.

Schrijf de oppervlakte in de rechthoek. Gebruik het werkblad.

	lengte (cm)	breedte (cm)
A	4	3
B	6	4
C	8	7
D	9	5

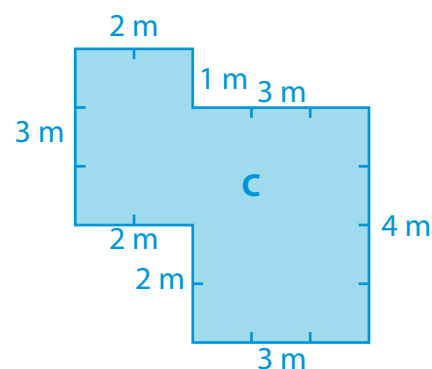
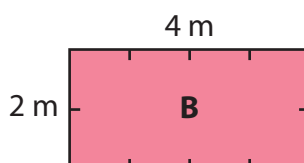
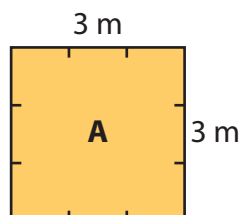
Zelf

6

Bereken de oppervlakte.

Schrijf je berekening op en geef je antwoord in m^2 .

Hokjes tellen werkt altijd!
De formule mag je gebruiken
bij rechthoeken.

De oppervlakte van figuur A is

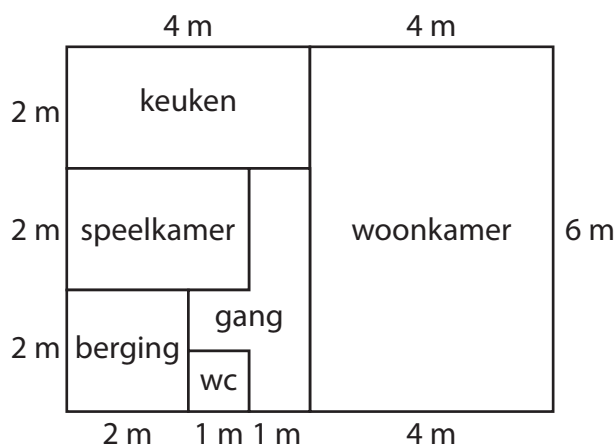
De oppervlakte van figuur B is

De oppervlakte van figuur C is

T

7

Vul de tabel in.

Kijk goed naar de maten
op de plattegrond van de
woning.

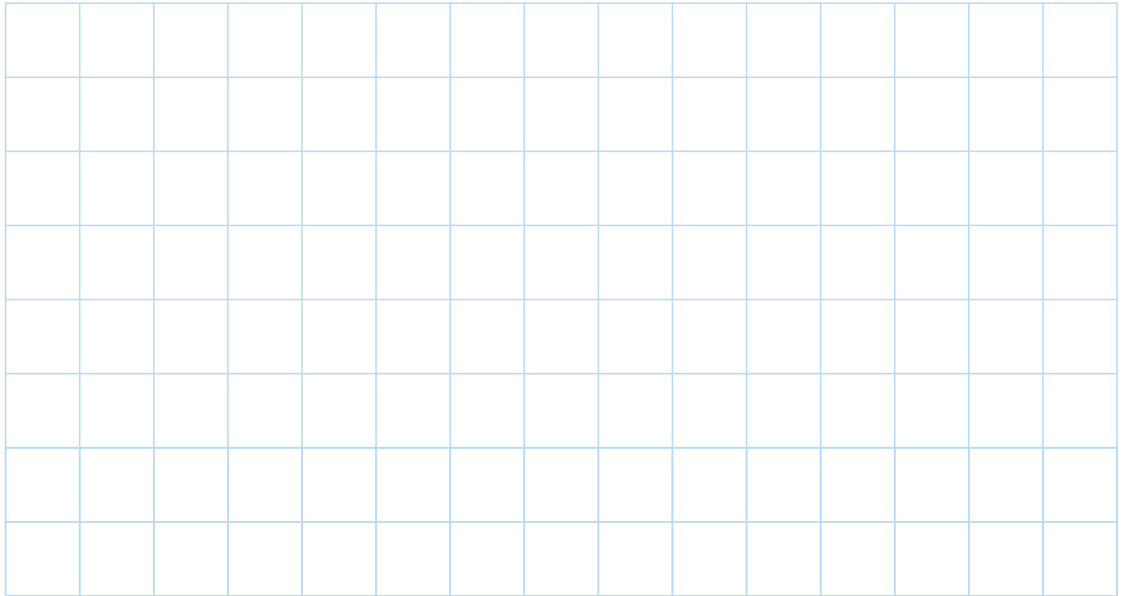
	lengte	breedte	omtrek	oppervlakte
woonkamer	6 m	4 m	20 meter	24 m^2
keuken				
berging				
hele huis				

8

Teken en reken uit.

Teken 2 verschillende figuren met een oppervlakte van 16 cm^2 .
Wat is de omtrek van deze figuren?

.....

.....

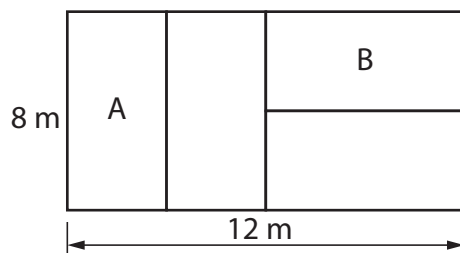
.....

.....

9

Reken uit.

De grote rechthoek is in 4 rechthoeken verdeeld.
Elk stuk heeft dezelfde oppervlakte.

a Bereken de oppervlakte van rechthoek A.

.....

b Bereken de omtrek van rechthoek A.

.....

c Bereken de omtrek van rechthoek B.

.....

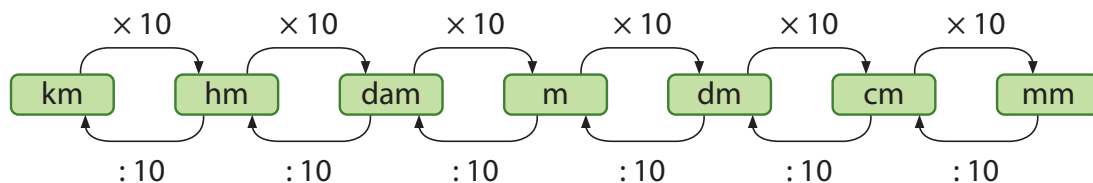
Je leert

- oppervlaktematen gebruiken in toepassingen.

Zelf

1

Vul in.

100 cm =1..... m	80 cm = dm	3500 dm = dam
1 m = dm	900 cm = m	7500 m = hm
1 cm = mm	20 km = m	62 m = dm
10 hm = m	8 dam = m	5400 mm = dm

2

Bereken de oppervlakte.

Geef je antwoord in cm^2 .

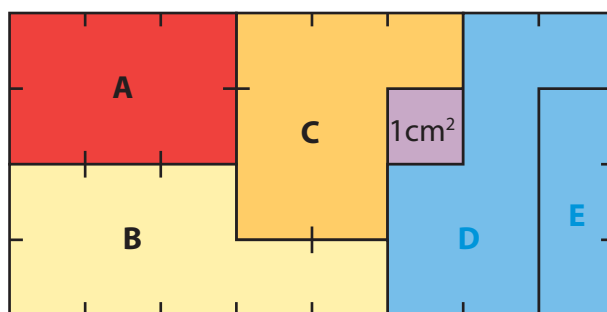
A = 6 cm^2

B =

C =

D =

E =

Uitleg

's Nachts zijn de schapen in de stal.

Op één vierkante meter passen 2 schapen.

Hoeveel schapen kunnen er in de stal?

Stap 1 Maak een tekening van de vraag.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

De oppervlakte van de stal bereken je door $8 \text{ m} \times 20 \text{ m}$. Daarna vermenigvuldig je de oppervlakte met 2.

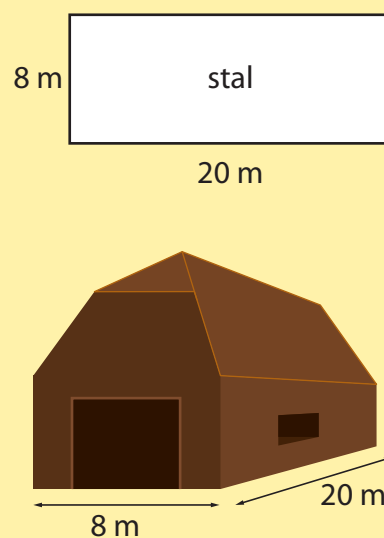
Stap 3 Wat is je antwoord?

$8 \times 20 = 160 \text{ m}^2$

$160 \times 2 = 320 \text{ schapen}$

Stap 4 Klopt je antwoord? Laat zien met een berekening.

$8 \times 20 \times 2 = 160 \times 2 = 320$

Samen

3

Reken uit.

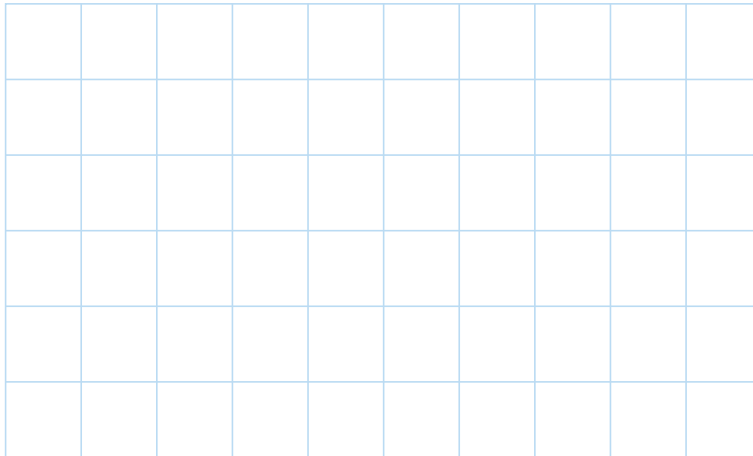
Gebruik het stappenplan.

In de schaapskooi is een rechthoekige ruimte om zieke schapen te verzorgen.

De lengte is 6 meter en de breedte is 4 meter.

Hoeveel m^2 is de oppervlakte?

Stap 1 Maak een tekening.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

.....

Stap 3 Wat is je antwoord?

.....

Stap 4 Klopt je antwoord?

.....

.....

.....

Zelf

4

Reken uit.

Schrijf je berekening op.

- a Hoeveel vierkante meter is de totale oppervlakte van deze bovenverdieping? Geef je antwoord in m^2 .

.....

- b Hoeveel vierkante meter is de oppervlakte van de overloop? Geef je antwoord in m^2 .

.....

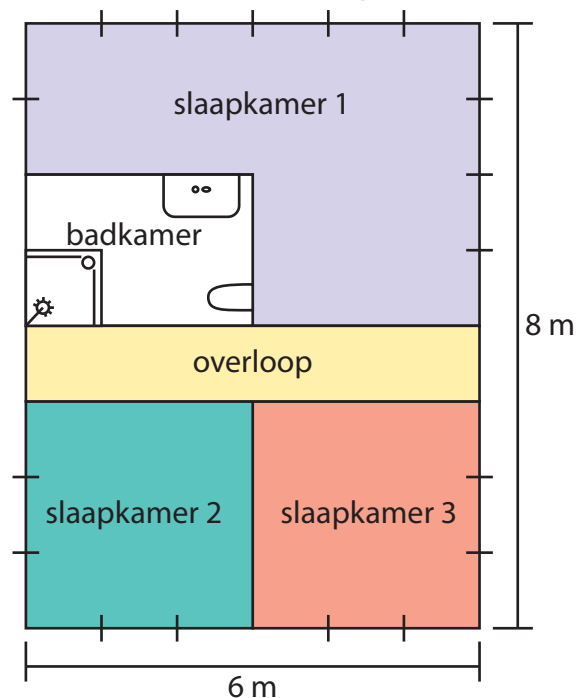
- c Tom krijgt slaapkamer 3. Hoeveel m^2 is de oppervlakte van deze slaapkamer?

.....

- d Hoeveel vierkante meter is de oppervlakte van slaapkamer 1?

.....

.....

5

Reken uit.

De oppervlakte van deze rechthoek is 32 cm^2 . Hoeveel centimeter is een lange zijde van deze rechthoek?

.....

.....

.....

T

6

Reken uit.

Schrijf je berekening op.

- a Dit zwembad heeft een lengte van 10 meter en een breedte van 8 meter. Bereken de oppervlakte van dit zwembad.

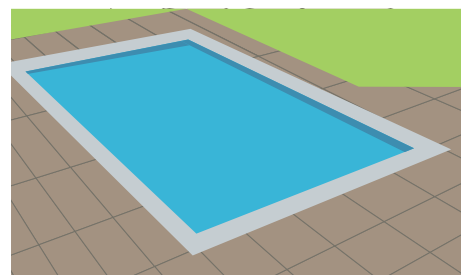
.....

- b Wat is de omtrek van dit zwembad?

.....

- c Emma loopt 4 rondjes rond het zwembad. Hoeveel meter loopt zij?

.....

T

7

Reken de ontbrekende maten uit.

Van de rechthoeken is de lengte 4 keer de breedte.

lengte (m)	breedte (m)	omtrek (m)	oppervlakte (m ²)
8	2		
	3	30	
20			100

V

8

Schat het antwoord.

Schrijf je berekening op.

Wat is ongeveer de oppervlakte van het schiereiland Walcheren? (1 vakje is 25 km²)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

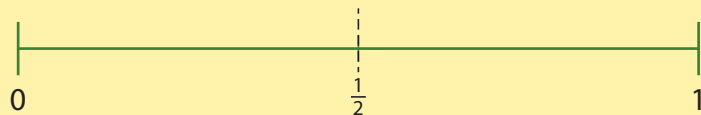

Je leert

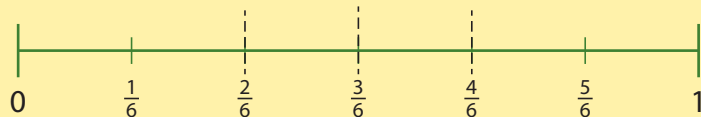
- breuken ordenen en vergelijken.

Uitleg

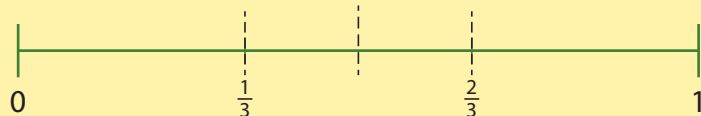
De getallenlijn is verdeeld in 2 gelijke stukken van elk $\frac{1}{2}$.

De getallenlijn is verdeeld in 6 gelijke stukken van elk $\frac{1}{6}$.

De getallenlijn is verdeeld in 3 gelijke stukken van elk $\frac{1}{3}$.

$\frac{1}{2}$ is gelijk aan $\frac{3}{6}$. $\frac{1}{2} = \frac{3}{6}$

$\frac{1}{3}$ is kleiner dan $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{3} < \frac{1}{2}$

$\frac{2}{3}$ is gelijk aan $\frac{4}{6}$. $\frac{2}{3} = \frac{4}{6}$

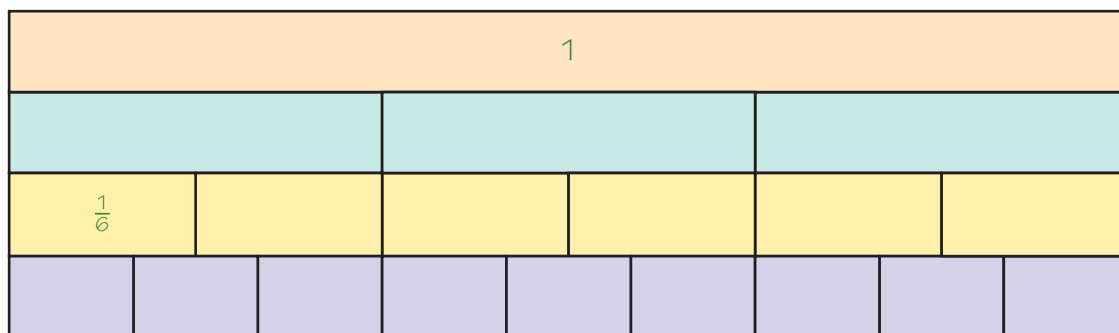
$\frac{2}{3}$ is groter dan $\frac{1}{2}$. $\frac{2}{3} > \frac{1}{2}$

Samen

1

Vul de stroken in.

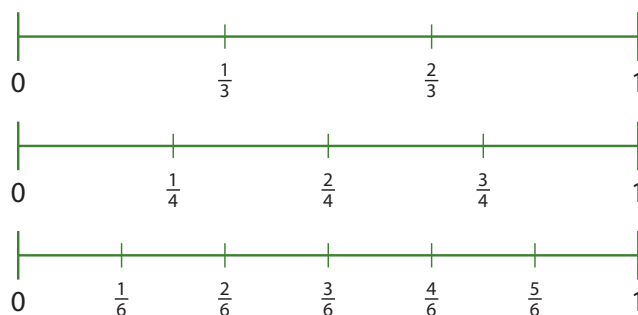
Schrijf in elk stuk de breuk.

2

Vergelijk de breuken.

Vul in: $<$, $>$ of $=$.

$\frac{1}{4} \dots\dots \frac{1}{6}$

$\frac{2}{3} \dots\dots \frac{4}{6}$

$\frac{3}{6} \dots\dots \frac{3}{4}$

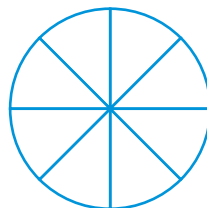
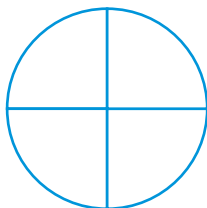
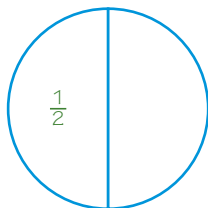
$\frac{2}{6} \dots\dots \frac{2}{3}$

$\frac{3}{4} \dots\dots \frac{5}{6}$

$\frac{1}{3} \dots\dots \frac{2}{6}$

Zelf

3 Vul de cirkeldelen in.
Schrijf in elk stukje de breuk.

4 Vergelijk de breuken.
Vul in: $<$, $>$ of $=$.

$$\frac{2}{4} \dots\dots \frac{4}{8}$$

$$\frac{1}{4} \dots\dots \frac{2}{8}$$

$$\frac{3}{4} \dots\dots \frac{7}{8}$$

$$\frac{2}{4} \dots\dots \frac{3}{8}$$

$$\frac{3}{4} \dots\dots \frac{5}{8}$$

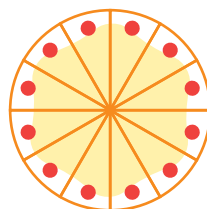
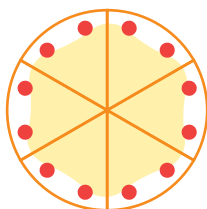
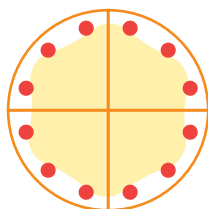
$$\frac{9}{16} \dots\dots \frac{4}{8}$$

$$\frac{1}{2} \dots\dots \frac{4}{8}$$

$$\frac{3}{4} \dots\dots \frac{6}{8}$$

$$\frac{5}{16} \dots\dots \frac{1}{4}$$

5 Schrijf op.
Welke breuk heeft de grootste waarde?

a $\frac{1}{4}$ of $\frac{2}{6}$

c $\frac{3}{12}$ of $\frac{3}{6}$

e $\frac{8}{12}$ of $\frac{5}{6}$

b $\frac{4}{12}$ of $\frac{1}{4}$

d $\frac{2}{4}$ of $\frac{2}{6}$

f $\frac{3}{4}$ of $\frac{10}{12}$

6 Reken uit.
Anne krijgt $\frac{3}{8}$ deel van een reep chocolade.
Jelt krijgt $\frac{1}{2}$ deel van een reep.
Wie krijgt meer?

.....
.....
.....

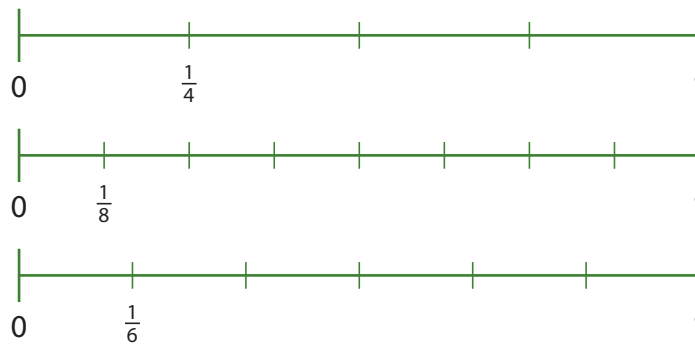

T

7

Vergelijk de breuken.

Vul in: <, > of =.

$$\frac{1}{8} \dots\dots\dots \frac{1}{4}$$

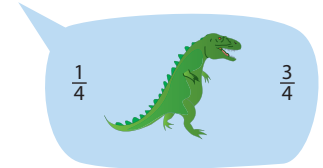
$$\frac{3}{4} \dots\dots\dots \frac{5}{8}$$

$$\frac{3}{8} \dots\dots\dots \frac{1}{4}$$

$$\frac{2}{8} \dots\dots\dots \frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{2} \dots\dots\dots \frac{3}{6}$$

$$\frac{3}{6} \dots\dots\dots \frac{4}{8}$$

8

Vergelijk de breuken.

Welke breuk heeft de grootste waarde?

Gebruik de getallenlijnen uit de vorige opgave.

$$\frac{3}{8} \text{ of } \frac{1}{2}$$

$$\frac{3}{6} \text{ of } \frac{5}{8}$$

$$\frac{6}{10} \text{ of } \frac{7}{10}$$

$$\frac{2}{6} \text{ of } \frac{2}{8}$$

$$\frac{2}{6} \text{ of } \frac{3}{8}$$

$$\frac{3}{4} \text{ of } \frac{5}{6}$$

V

9

Reken uit.

Roos heeft het achterwiel van haar

fiets versierd met kralen.

Het wiel heeft 40 spaak.

Aan elke spaak zitten 20 kralen.

a Hoeveel kralen zijn er in totaal?

.....

b Eén kraal is deel van alle kralen
aan een spaak.

c Aan elke spaak zitten 5 rode kralen.
Welk deel van de kralen is rood?

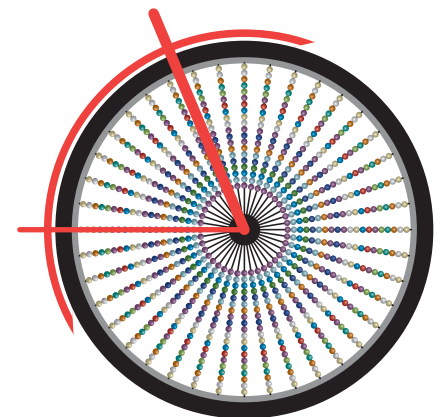
.....

.....

d Welk deel is over voor andere kleuren?

.....

.....

Je leert

- gelijknamige breuken optellen en aftrekken.

Zelf

1

Reken uit.

$$\frac{1}{5} + \frac{3}{5} = \frac{4}{5} \dots\dots\dots$$

$$\frac{4}{8} + \frac{3}{8} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{3}{5} + \frac{2}{5} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{6} + \frac{3}{6} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{2}{9} + \frac{1}{9} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{4}{9} + \frac{4}{9} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{3}{7} + \frac{2}{7} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{12} + \frac{5}{12} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{12} + \frac{11}{12} = \dots\dots\dots$$

2

Reken uit.

$$\frac{4}{5} - \frac{1}{5} = \frac{3}{5} \dots\dots\dots$$

$$\frac{7}{8} - \frac{1}{8} = \dots\dots\dots$$

$$1 - \frac{1}{5} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{5}{6} - \frac{3}{6} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{2}{9} - \frac{1}{9} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{4}{7} - \frac{4}{7} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{6}{7} - \frac{5}{7} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{6}{12} - \frac{5}{12} = \dots\dots\dots$$

$$1 - \frac{3}{12} = \dots\dots\dots$$

Samen

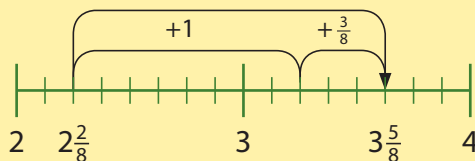
3

Hoeveel planken houdt de timmerman over?

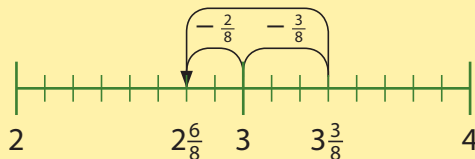

Uitleg

$$2\frac{2}{8} + 1\frac{3}{8} = 3\frac{2}{8} + \frac{3}{8} = 3\frac{5}{8}$$

$$3\frac{3}{8} - \frac{5}{8} = 3\frac{3}{8} - \frac{3}{8} - \frac{2}{8} = 3 - \frac{2}{8} = 2\frac{6}{8}$$

4

Tel op.

$$1\frac{3}{6} + \frac{5}{6} = 1\frac{3}{6} + \frac{3}{6} + \frac{2}{6} = 2\frac{2}{6}$$

$$3\frac{2}{5} - \frac{3}{5} = 3\frac{2}{5} - \frac{2}{5} - \frac{1}{5} = 2\frac{4}{5}$$

$$2\frac{4}{5} + \frac{4}{5} = \dots\dots\dots$$

$$1\frac{1}{10} - \frac{6}{10} = \dots\dots\dots$$

$$2\frac{6}{9} + \frac{7}{9} = \dots\dots\dots$$

$$4\frac{2}{7} - \frac{6}{7} = \dots\dots\dots$$

Zelf

5

Tel op.

Je mag de getallenlijn gebruiken.

$$4\frac{4}{6} + \frac{5}{6} = 4\frac{4}{6} + \frac{2}{6} + \frac{3}{6} = 5\frac{3}{6}$$

$$2\frac{2}{3} + \frac{2}{3} = \dots$$

$$4\frac{3}{6} + \frac{2}{6} = \dots$$

$$3\frac{1}{3} + \frac{2}{3} = \dots$$

$$4\frac{2}{6} + \frac{4}{6} = \dots$$

$$2\frac{5}{6} + \frac{4}{6} = \dots$$

$$5\frac{3}{6} + \frac{4}{6} = \dots$$

$$6\frac{2}{3} + 1\frac{2}{3} = \dots$$

$$9\frac{4}{6} + 2\frac{5}{6} = \dots$$

$$2\frac{3}{5} + 2\frac{2}{5} = \dots$$

6

Trek af.

Je mag de getallenlijn gebruiken.

$$5\frac{2}{8} - \frac{6}{8} = 5\frac{2}{8} - \frac{2}{8} - \frac{4}{8} = 4\frac{4}{8}$$

$$4\frac{1}{4} - \frac{3}{4} = \dots$$

$$5\frac{1}{8} - \frac{7}{8} = \dots$$

$$4\frac{1}{8} - \frac{3}{8} = \dots$$

$$5\frac{2}{4} - \frac{3}{4} = \dots$$

$$5\frac{2}{8} - \frac{3}{8} = \dots$$

$$4\frac{4}{8} - \frac{5}{8} = \dots$$

$$8\frac{1}{4} - 1\frac{3}{4} = \dots$$

$$9\frac{5}{8} - 3\frac{6}{8} = \dots$$

$$8\frac{1}{8} - 2\frac{3}{8} = \dots$$

7

Reken uit.

Van drie repen chocolade blijft na het uitdelen $1\frac{3}{8}$ reep over. Hoeveel reep is opgegeten?

.....

T

8

Tel op.

Je mag de getallenlijn gebruiken.

$$3\frac{2}{4} + \frac{3}{4} = 3\frac{2}{4} + \frac{2}{4} + \frac{1}{4} = 4\frac{1}{4}$$

$$4\frac{1}{8} + \frac{5}{8} = \dots\dots\dots$$

$$4\frac{4}{8} + \frac{7}{8} = \dots\dots\dots$$

$$5\frac{3}{8} + \frac{7}{8} = \dots\dots\dots$$

$$4\frac{3}{4} + \frac{3}{4} = \dots\dots\dots$$

$$7\frac{3}{4} + 1\frac{2}{4} = \dots\dots\dots$$

$$5\frac{2}{4} + \frac{3}{4} = \dots\dots\dots$$

$$8\frac{7}{8} + 3\frac{6}{8} = \dots\dots\dots$$

$$3\frac{6}{8} + \frac{5}{8} = \dots\dots\dots$$

$$3\frac{5}{8} + 4\frac{5}{8} = \dots\dots\dots$$

9

Trek af.

$$3\frac{2}{5} - \frac{3}{5} = 3\frac{2}{5} - \frac{2}{5} - \frac{1}{5} = 2\frac{4}{5}$$

Welk deel van de breuk moet je er eerst aftrekken?

$$1\frac{2}{7} - \frac{5}{7} = \dots\dots\dots$$

$$6\frac{1}{7} - 1\frac{2}{7} = \dots\dots\dots$$

$$3\frac{1}{4} - \frac{3}{4} = \dots\dots\dots$$

$$5\frac{4}{7} - 2\frac{6}{7} = \dots\dots\dots$$

$$5\frac{1}{8} - \frac{4}{8} = \dots\dots\dots$$

$$2\frac{2}{9} - 1\frac{5}{9} = \dots\dots\dots$$

V

10

Zet de breuken van klein naar groot.

$4\frac{5}{8}$	$4\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{16}$	$4\frac{3}{4}$	$4\frac{1}{4}$
----------------	----------------	-----------------	----------------	----------------

11

Reken uit.

Voor een feest zijn 4 taarten gekocht.

Van elke taart is aan het einde van de dag

nog $\frac{4}{12}$ deel over.

Hoeveel taarten waren genoeg geweest?

.....

.....

.....

.....

Je leert

- breuken vermenigvuldigen en delen.

Uitleg

Bij het vermenigvuldigen van een heel getal met een breuk, vermenigvuldig je de teller met dat getal.

$$7 \times \frac{1}{6} = \frac{7 \times 1}{6} = \frac{7}{6} = 1\frac{1}{6}$$

Bij het vermenigvuldigen van een breuk met een heel getal, vermenigvuldig je de teller met dat getal.

$$\frac{1}{4} \text{ deel van } 12 = 3$$

$$\frac{1}{4} \times 12 = \frac{1 \times 12}{4} = \frac{12}{4} = 3$$

Bij het delen van een breuk door een heel getal, deel je de teller door dat getal.

$$1\frac{4}{8} : 2 = \frac{12}{8} : 2 = \frac{12 : 2}{8} = \frac{6}{8}$$

Samen

1

Reken uit.

$$\frac{1}{4} \text{ deel van } 8 = \frac{1}{4} \times 8 = \frac{8}{4} = 2$$

$$\frac{2}{4} \text{ deel van } 8 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{3} \text{ deel van } 15 = \frac{1}{3} \times 15 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{2}{3} \text{ deel van } 15 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{4} \text{ deel van } 20 = \frac{1}{4} \times 20 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{2}{4} \text{ deel van } 20 = \dots\dots\dots$$

2

Reken uit.

$$\frac{4}{7} : 2 = \frac{4 : 2}{7} = \frac{2}{7}$$

$$1\frac{5}{7} : 2 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{6}{10} : 3 = \dots\dots\dots$$

$$2\frac{2}{3} : 4 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{12}{15} : 6 = \dots\dots\dots$$

$$3\frac{4}{7} : 5 = \dots\dots\dots$$

Zelf

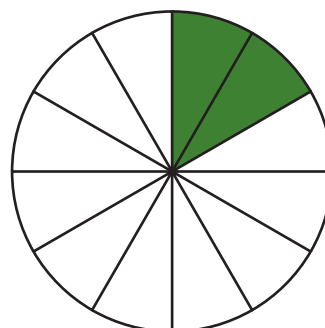
3

Kleur het juiste deel.

$$\frac{1}{6} \text{ deel groen.}$$

$$\frac{1}{12} \text{ deel blauw.}$$

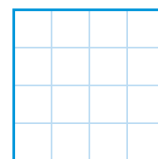
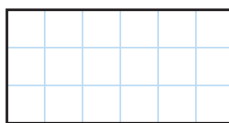
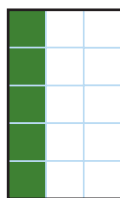
$$\frac{2}{3} \text{ deel geel.}$$

Zelf

4

Kleur en reken uit.

$$\frac{1}{3} \times 15 = \frac{15}{3} = 5$$

$$\frac{1}{6} \times 18 = \frac{18}{6} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{3}{4} \times 16 = \frac{48}{4} = \dots\dots\dots$$

5

Reken uit.

Haal de helen uit de breuk in je antwoord.

$$\frac{1}{3} \text{ deel van } 21 = \frac{1}{3} \times 21 = \frac{21}{3} = 7$$

$$\frac{1}{4} \text{ deel van } 28 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{7} \times 42 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{5} \text{ deel van } 25 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{3}{5} \times 45 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{2} \text{ deel van } 22 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{2}{3} \times 24 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{2}{7} \times 21 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{3}{4} \times 28 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{4}{5} \times 25 = \dots\dots\dots$$

6

Reken uit.

$$\frac{6}{8} : 3 = \frac{6:3}{8} = \frac{2}{8}$$

$$\frac{16}{20} : 8 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{4}{8} : 4 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{9}{12} : 3 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{5}{8} : 5 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{6}{7} : 6 = \dots\dots\dots$$

$$1\frac{1}{5} : 3 = \dots\dots\dots$$

$$2\frac{2}{5} : 4 = \dots\dots\dots$$

$$2\frac{2}{5} : 3 = \dots\dots\dots$$

Breng eerst de helen in de breuk:

$$1\frac{1}{5} = \frac{6}{5}$$

Zelf

7

Reken uit.

$$\frac{1}{2} \times 24 = \frac{24}{2} = 12$$

$$18 \times \frac{2}{3} =$$

$$\frac{1}{7} \text{ deel van } 56 =$$

$$\frac{2}{7} \times 35 =$$

$$32 \times \frac{3}{4} =$$

$$\frac{4}{5} \text{ deel van } 20 =$$

8

Reken uit.

$$\frac{15}{8} : 3 = \frac{15:3}{8} = \frac{5}{8}$$

$$\frac{12}{10} : 3 =$$

$$\frac{12}{8} : 4 =$$

$$3\frac{1}{5} : 4 =$$

$$3\frac{1}{5} : 8 =$$

$$3\frac{3}{4} : 3 =$$

T

9

Reken uit.

Haal de helen uit de breuk.

$$\frac{15}{5} : 3 = \frac{15:3}{5} = \frac{5}{5} = 1$$

$$\frac{90}{10} : 3 =$$

$$\frac{32}{8} : 4 =$$

$$\frac{40}{5} : 4 =$$

$$\frac{100}{5} : 5 =$$

$$\frac{75}{15} : 5 =$$

10

Reken uit.

$$\frac{6}{12} : 3 = \frac{6:3}{12} = \frac{2}{12}$$

$$\frac{9}{21} : 3 =$$

$$\frac{16}{20} : 4 =$$

$$\frac{8}{16} : 4 =$$

$$\frac{10}{15} : 5 =$$

$$\frac{100}{1000} : 10 =$$

11

Schrijf de deelsom op en reken uit.

- a $3\frac{3}{4}$ reep wordt eerlijk verdeeld over 5 kinderen.

Welk deel van een reep krijgt elk kind?

.....
.....

- b Een reep heeft 24 stukjes.

$\frac{1}{4}$ deel van de reep wordt eerlijk verdeeld over drie kinderen.

Hoeveel stukjes krijgt elk kind?

.....
.....

- c $3\frac{1}{2}$ liter melk wordt eerlijk verdeeld over 7 kinderen.

Hoeveel melk is dat voor ieder kind?

.....
.....

12

Reken uit.

Uit één van de flessen is al een halve liter geschonken.

De rest van de frisdrank wordt over 5 kinderen verdeeld.

Hoeveel krijgt ieder kind?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Je leert

- breuken gebruiken in toepassingen.

Zelf

1

Reken uit.

Haal de helen uit de breuk.

$$\frac{1}{2} \times 24 = \frac{24}{2} = \dots\dots\dots$$

$$24 \times \frac{1}{8} = \dots\dots\dots$$

$$24 \times \frac{2}{3} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{6} \text{ deel van } 24 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{2}{6} \times 24 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{3}{8} \text{ deel van } 24 = \dots\dots\dots$$

2

Reken uit.

$$\frac{4}{5} : 4 = \frac{4:4}{5} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{6}{9} : 3 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{7}{9} : 7 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{8}{12} : 8 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{4}{15} : 4 = \dots\dots\dots$$

$$\frac{5}{6} : 5 = \dots\dots\dots$$

$$1\frac{1}{5} : 2 = \dots\dots\dots$$

$$2\frac{4}{5} : 2 = \dots\dots\dots$$

$$5\frac{2}{8} : 6 = \dots\dots\dots$$

Bij delen van een breuk door een heel getal, alleen de teller van de breuk delen door dat getal.

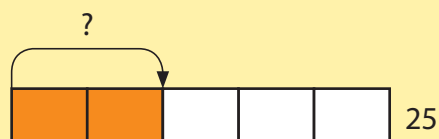

Uitleg

In groep 7A zitten 25 kinderen.

$\frac{2}{5}$ deel van de kinderen in groep 7A doet niet aan sport.
Hoeveel kinderen zijn dat?

Stap 1 Maak een tekening van de vraag.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen? $\frac{2}{5} \times 25 = \dots\dots\dots$

Stap 3 Wat is je antwoord? $\frac{2}{5} \times 25 = \frac{2 \times 25}{5} = \frac{50}{5} = 10$

Stap 4 Klopt je antwoord? Laat zien met een berekening.

1 groepje is $\frac{1}{5}$ deel van 25 = 5 kinderen.

2 groepjes is $\frac{1}{5} + \frac{1}{5} = \frac{2}{5}$ deel = 10 kinderen. Het antwoord klopt.

Samen

3

Reken uit met het stappenplan.

In de klas van Luuk zitten 24 kinderen.

$\frac{9}{12}$ deel van de kinderen zit op sport.

Hoeveel kinderen zitten op sport?

Stap 1 Maak een tekening van de vraag.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

.....

Stap 3 Wat is je antwoord?

.....

.....

Stap 4 Klopt je antwoord?

.....

.....

Zelf

4

Reken uit met het stappenplan.

In het handbalteam van Eva zitten 12 speelsters.

$\frac{2}{3}$ deel van de speelsters is ouder dan Eva.

Hoeveel speelsters zijn ouder dan Eva?

Stap 1

Stap 2

.....

Stap 3

.....

.....

Stap 4

.....

.....

Zelf

5

Reken uit.

Schrijf je berekening op.

Het handbalteam van Eva maakte in de laatste wedstrijd 24 doelpunten.

a Eva maakte $\frac{1}{6}$ deel van de doelpunten.
Hoeveel doelpunten maakte Eva?

.....

b Noa maakte $\frac{3}{12}$ deel van de doelpunten.
Hoeveel doelpunten maakte Noa?

.....

c Anna maakte $\frac{3}{8}$ deel van de doelpunten.
Hoeveel doelpunten maakte Anna?

.....

6

Reken uit.

Schrijf steeds je berekening op.

Bij een verloting is het prijzenbedrag € 100.

De winnaar van de hoofdprijs krijgt $\frac{2}{5}$ deel van het bedrag.

De rest van het prijzenbedrag wordt verdeeld over 6 winnaars.

a Hoeveel krijgt de winnaar van de hoofdprijs?

.....

.....

b Hoeveel krijgen de andere 6 winnaars per persoon?

.....

.....

T

7

Reken uit.

Schrijf steeds je berekening op.

Een vloer heeft een oppervlakte van 30 m².

Op $\frac{3}{5}$ deel van de vloer liggen tegels.

a Hoeveel m² van de vloer bestaat uit tegels?

.....

b Er liggen 48 tegels op de vloer.
 $\frac{3}{5}$ deel van de tegels is zwart.
Hoeveel zwarte tegels zijn er?

.....

c De rest van de tegels is wit.
Hoeveel tegels zijn wit?

.....

d Welk deel van de tegelvloer is wit?

.....

T

8

Reken uit.

Schrijf steeds je berekening op.

Een tulpenkweker sorteert 120 tulpen.
Hij verdeelt ze in klasse 1, klasse 2 en klasse 3.

a Hoeveel tulpen zitten in klasse 1?

.....

.....

b Hoeveel tulpen zitten in klasse 2?

.....

c Hoeveel tulpen zitten in klasse 3?

.....

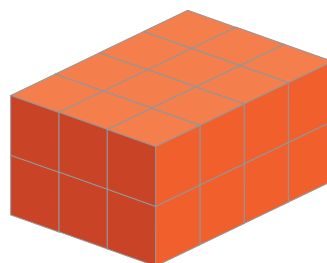
klasse		aantal tulpen
1	$\frac{1}{3}$ deel	
2	$\frac{2}{5}$ deel	
3	deel	

V

9

Reken uit.

Deze balk is opgebouwd uit blokjes.
De buitenkant van de balk is geverfd.

a Welk deel van de blokjes heeft
3 geverfde zijanten?

.....

.....

b Welk deel van de blokjes heeft
2 geverfde zijanten?

.....

c Welk deel van de blokjes heeft
1 geverfde zijkant?

.....

d Tel de breuken die je in a, b en c vond bij
elkaar op. Wat is de uitkomst?

.....

Je leert

- optellen en aftrekken van geldbedragen zoals € 325,20 + € 56,05.

Uitleg

$$€ 325,20 + € 56,05 =$$

$$€ 325,20 - € 56,05 =$$

Maak schattingen met passende getallen.

$$€ 325,20 + € 56,05 \approx € 320 + € 60 = € 380$$

$$€ 325,20 - € 56,05 \approx € 320 - € 50 = € 270$$

Zet de bedragen onder elkaar en reken uit.

De komma's moeten precies onder elkaar staan.

€		3	2	5	,	2	0		
€				5	6	,	0	5	+
€		3	8	1	,	2	5		

€		3	2	5	,	2	0		
€				5	6	,	0	5	-
€		2	6	9	,	1	5		

De antwoorden liggen in de buurt van de schattingen.

Samen

1

Zet onder elkaar en reken uit.

Schat eerst je antwoord.

$$€ 115,45 + € 30,65 \approx$$

$$€ 115,45 + € 30,65 \approx € 145$$

€		1	1	5	,	4	5		
€			3	0	,	6	5	+	
€		1	4	6	,	1	0		

$$€ 147,05 + € 24,96 \approx$$

$$€ 147,05 + € 24,96 \approx$$

€		1	4	7	,	0	5		
€			2	4	,	9	6	+	

$$€ 715,75 + € 78,45 \approx$$

$$€ 715,75 + € 78,45 =$$

Zelf

4

Zet onder elkaar en reken uit.
Schat eerst je antwoord.

$$€ 26,25 - € 5,85 \approx € 20 - € 5 = € 15$$

$$€ 26,75 - € 5,25 =$$

		5		12			
€	2	6	,	2	5		
€		5	,	8	5	-	
€	2	0	,	4	0		

€	2	6	,	7	5		
€		5	,	2	5	-	

$$€ 73,25 - € 2,75 \approx$$

$$€ 73,25 - € 2,75 =$$

$$€ 95,80 - € 25,90 \approx$$

$$€ 40,50 - € 19,80 \approx$$

$$€ 95,80 - € 25,90 =$$

$$€ 40,50 - € 19,80 =$$

5

Reken uit.
Hoeveel kost het samen?

MELK	1,43	
PEREN	1,25	+
TOTAAL	€ 2,68	

SPA ROOD	0,88	
APPELS	1,75	+
TOTAAL		

TOMATEN	1,95	
KOEKJES	1,39	+
TOTAAL		

T

6

Reken uit.

Schat eerst je antwoord.

$$€ 75,85 - € 4,72 \approx € 75 - € 5 = € 70$$

$$€ 25,25 - € 3,12 \approx \dots\dots\dots$$

€	7	5	,	8	5
€		4	,	7	2
€	7	1	,	1	3

€	2	5	,	2	5
€		3	,	1	2

$$€ 32,15 - € 5,25 \approx \dots\dots\dots$$

$$€ 27,50 - € 0,95 \approx \dots\dots\dots$$

$$€ 32,15 - € 5,25 = \dots\dots\dots$$

$$€ 27,50 - € 0,95 = \dots\dots\dots$$

$$€ 15,60 - € 9,65 \approx \dots\dots\dots$$

$$€ 20,50 - € 5,75 \approx \dots\dots\dots$$

$$€ 15,60 - € 9,65 = \dots\dots\dots$$

$$€ 20,50 - € 5,75 = \dots\dots\dots$$

7

Reken uit.

Je betaalt steeds met € 100. Hoeveel krijg je terug?

a Je koopt een T-shirt van € 15,25.

$$€ 100 - € 15,25 \approx € 100 - € 15 = \dots\dots\dots$$

$$€ 100 - € 15,25 = \dots\dots\dots$$

b Je koopt een broek van € 89,85.

$$\dots\dots\dots$$

$$\dots\dots\dots$$

c Je koopt een spel van € 10,95.

$$\dots\dots\dots$$

$$\dots\dots\dots$$

d Je koopt een bos bloemen van € 30,75.

$$\dots\dots\dots$$

$$\dots\dots\dots$$

8

Reken uit.

Hans heeft een cadeaubon van € 50.
Hij koopt een aquarium en goudvissen.
Het aquarium kost € 28.
Een goudvis kost € 2,50.
Hoeveel goudvissen kan Hans kopen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9

Reken uit.

Eva koopt sportschoenen van € 37,50.
Ze krijgt € 2,25 korting.
Ze betaalt met een biljet van € 50.
Hoeveel krijgt Eva terug?

.....

.....

.....

Je leert

- geld wisselen en teruggeven.

Zelf

1

Vul in.

Betaal gepast.

$$€ 75,65 = \dots 7 \dots \times 10 \text{ euro} + \dots \times 1 \text{ euro} + \dots \times 10 \text{ cent} + \dots \times 5 \text{ cent}$$

$$€ 52,25 = \dots \times 20 \text{ euro} + \dots \times 2 \text{ euro} + \dots \times 20 \text{ cent} + \dots \times 5 \text{ cent}$$

$$€ 42,75 = \dots \times 10 \text{ euro} + \dots \times 1 \text{ euro} + \dots \times 20 \text{ cent} + \dots \times 5 \text{ cent}$$

$$€ 72,00 = \dots \times 50 \text{ euro} + \dots \times 10 \text{ euro} + \dots \times 1 \text{ euro}$$

2

Reken uit.

Hoeveel is het samen ongeveer? Rond de bedragen af op hele euro's.

$$€ 2,05 + € 3,95 + € 2,85 \approx € 2 + € 4 + € 3 = € 9 \dots$$

$$€ 3,95 + € 6,25 + € 0,15 \approx \dots$$

$$€ 2,75 + € 7,25 + € 3,50 \approx \dots$$

$$€ 10,95 + € 2,95 + € 2,95 \approx \dots$$

$$€ 3,50 + € 8,50 + € 2,50 \approx \dots$$

$$€ 4,75 + € 4,25 + € 5 \approx \dots$$

$$€ 13,95 + € 6,05 + € 10 \approx \dots$$

Samen

3

Wat krijgt moeder terug?

FIETS REKENING	
Damesfiets:	€ 298,75
Fietskrat:	€
Totaal:	€ 321,00

Uitleg

Een rekening van € 473 wordt afgerekend met € 490.

$$€ 490 - € 473 = € 90 - € 70 - € 3 = € 17$$

$$€ 17 = € 10 + € 5 + € 2$$

Samen

4

Vul de tabel in.

bedrag	betaald met	geld terug
€ 8,50	€ 10,00	€ 1,50
€ 3,80	€ 5,00	
€ 0,55	€ 2,00	
€ 12,35	€ 20,00	

Zelf

5

Betaal gepast met zo weinig mogelijk munten.

	€ 100	€ 10	€ 1	€ 0,10	€ 0,01
€ 55,25		5	5	2	5
€ 28,30					
€ 74,95					
€ 324,15					

6

Reken uit en vul in.

het kost	je betaalt met	je krijgt terug	het kost	je betaalt met	je krijgt terug
€ 3,25	€ 5	€ 1,75	€ 4,50	€ 30	
€ 3,50	€ 10		€ 125,50	€ 150	
€ 18,85	€ 20		€ 10,80	€ 20	

7

Reken uit.

Hoeveel is het samen ongeveer?

Rond de bedragen af op hele euro's.

$$€ 3,95 + € 8,25 + € 7,95 \approx \text{€ 4,-} + \text{€ 8,-} + \text{€ 8,-} = \text{€ 20,-}$$

$$€ 6,75 + € 3,05 + € 12,95 \approx \dots + \dots + \dots = \dots$$

$$€ 3,15 + € 5,85 + € 10,05 \approx \dots + \dots + \dots = \dots$$

$$\text{€ 12,05} + \text{€ 28,75} + \text{€ 1,95} \approx \dots + \dots + \dots = \dots$$

Zelf

8

Reken uit.

Julia koopt een agenda. Ze moet € 8,15 betalen.

Zij geeft € 10,-. De kassière vraagt of ze er nog 15 cent bij wil doen.

Hoeveel geld krijgt Julia daarna terug?

.....

.....

.....

T

9

Reken uit.

Schat het totaalbedrag van de kassabonnen in hele euro's.

KASSABON 1		KASSABON 2	
BROOD	€ 2,19	SPINAZIE	€ 0,89
APPELSTROOP	€ 1,75	APPELSAP	€ 1,45
YOGHURT	€ 1,47	SPA ROOD	€ 0,89
STATIEGELD	€ 0,45	BANANEN	€ 0,95
TOTAALBEDRAG	...	TANDPASTA	€ 2,95
		TOTAALBEDRAG	...

Kassabon 1:

.....

Kassabon 2:

10

Rond af op hele euro's.

€ 1,35 is afgerond€1.....

€ 1,95 is afgerond

€ 3,24 is afgerond

€ 2,50 is afgerond

€ 19,99 is afgerond

€ 109,93 is afgerond

€ 79,51 is afgerond

11

Reken uit.

Tim werkt bij een pompstation.

Een meneer tankt voor € 37,- benzine.

Hij koopt koffie voor € 2,- en een broodje voor € 3,50.

De meneer betaalt met € 50.

Hoeveel geld zal Tim erbij vragen om een biljet van € 10 terug te geven?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12

Reken uit.

Jos koopt een nieuwe fiets voor € 275.

Hij betaalt zelf € 125.

Zijn moeder schiet de rest voor.

Jos betaalt zijn moeder in 10 weken het geld terug.

Hoeveel betaalt Jos elke week terug?

.....

.....

.....

.....

.....

Je leert

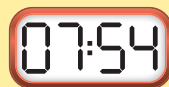
- tijdsduur uitrekenen.

Uitleg

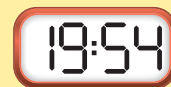
In een hele dag gaat de klok twee keer rond. Een dag heeft 24 uur.
Een ander woord voor dag is etmaal.

Het is 6 minuten voor 8.
(’s ochtends of ’s avonds)

Voor de middag
07:54 of 7:54 a.m.

Na de middag
19:54 of 7:54 p.m.

Samen

1

Schrijf de tijd op.

Gebruik de afkorting a.m. of p.m.

2 uur ’s nachts = 2:00 a.m.

half 11 ’s avonds =

10 over half 4 ’s middags =

5 voor 1 ’s middags =

Zelf

2

Schrijf op hoe laat het is.

Zet erbij of het ochtend of avond is.

Half 6 ’s ochtends

.....

.....

.....

.....

.....

Zelf

3

Schrijf de digitale tijden op die horen bij de klok.
Gebruik de afkorting a.m. of p.m.

a

's ochtends

8:15 a.m.

b

's avonds

c

's middags

d

's avonds

e

's middags

f

's nachts

4

Schrijf op.
Zoek de tijden die hetzelfde zijn.

7 uur 's ochtends	4:30 p.m.	kwart voor 4 's middags	10 uur 's avonds	07:00
10:00 p.m.	3:00 a.m.	7:00 a.m.	03:00	15:45
half 5 's middags	3:45 p.m.	3 uur 's nachts	22:00	16:30

Kwart voor 4 's middags = 15:45 = 03:45 p.m.

Zelf

5

Reken uit.

- a Esther gaat naar trompetles. Ze vertrekt om 15:10 uur van huis. Om half vier is ze bij de muziekschool. Hoeveel minuten heeft Esther er over gedaan?
-
- b Max vertrekt om 07:50 van huis naar school. Om 08:15 is hij op school. Hoeveel minuten heeft Max er over gedaan?
-
- c Boyd mag van zijn moeder nog 40 minuten buitenspelen, want om 18:15 moet hij binnen zijn om te eten. Hoe laat is het nu?
-

T

6

Reken uit.

Lotte gaat wandelen. Voordat ze weggaat, kijkt ze op de klok. Als ze terugkomt kijkt ze weer op de klok. Hoelang heeft Lotte gewandeld?

voor	na	tijd
		
		
		

T

7

Reken uit.

Ga met sprongen van 5 minuten vooruit.

08:15 – ...08:20... – ...08:25... – ...08:30... – ...08:35...

09:25 – – – –

16:50 – – – –

20:53 – – – –

23:55 – – – –

8

Reken uit.

Om 08:30 vaart de veerboot weg uit de haven.

Om 10:15 komt de boot aan bij het eiland.

Hoelang deed de boot over deze tocht?

.....
.....

v

9

Reken uit.

Daan wandelt naar school met een snelheid van 5 km per uur.

Hij doet er 14 minuten over.

Terug holt hij naar huis met een snelheid van 10 km per uur.

Hij vertrekt om 15:10 van school.

Hoe laat is Daan thuis?

.....
.....
.....
.....
.....

Je leert

- tijdsduur berekenen in toepassingen.

Zelf

1

Schrijf de digitale tijd op.

3 uur 's middags = 15:00

6 uur 's ochtends =

half 5 's ochtends =

kwart over 9 's avonds =

kwart over 7 's ochtends =

10 over 9 's ochtends =

10 voor 8 's ochtends =

5 voor half 3 's middags =

kwart voor 9 's avonds =

10 over half 6 's ochtends =

2

Reken uit.

Ga met sprongen van 5 minuten vooruit.

09:10 – 09:15 – 09:20 – 09:25 – 09:30

05:25 – – – –

15:45 – – – –

18:55 – – – –

21:58 – – – –

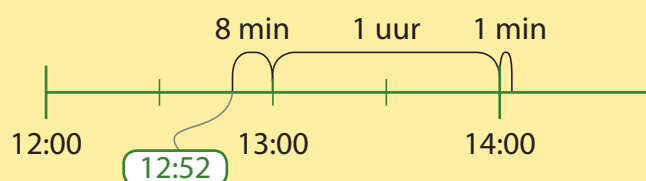
Uitleg

Vivian wil om ongeveer 14:00 in Amsterdam op het station zijn.
Ze neemt de trein van 12:52.
Hoe laat komt ze aan?

Mogelijke reistijden

Vertrek ➔ Aankomst	Reistijd	Overstap	Prijs (?)
12:52 ➔ :.....	1:09	0	€ 14,80

Stap 1 Maak een tekening van de vraag.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

12:52 (vertrektijd) + 1:09 (reistijd)

Stap 3 Wat is je antwoord?

Van 12:52 tot 13:00 is 8 minuten.

Van 13:00 tot 14:00 is 60 minuten.

Er moet nog 1 minuut bij.

De trein van 12:52 komt om 14:01 aan.

Stap 4 Klopt je antwoord?

12:52 is ongeveer 13:00. Eén uur erbij is 14:00.

14:01 is ongeveer 14:00.

Het antwoord kan kloppen.

Samen

3

Reken uit met het stappenplan.

Vivian gaat naar een voetbalwedstrijd kijken. De wedstrijd begint om 14:30 en duurt tot 16:20. Hoelang duurt de wedstrijd?

Stap 1 Maak een tekening.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

.....

Stap 3 Wat is je antwoord?

.....
.....
.....
.....

Stap 4 Klopt je antwoord?

.....
.....
.....
.....
.....

Zelf

4

Reken uit met het stappenplan.

Vivian neemt om 17:12 de trein naar huis. De trein doet er 1 uur en 12 minuten over. Hoe laat stapt Vivian uit de trein?

Stap 1

Stap 2

Stap 3

Stap 4

Zelf

5

Reken uit.

Finn voetbalt bij de pupillen. Een wedstrijd duurt 2×25 minuten.

Er is tussen de 2 helften 15 minuten pauze.

De wedstrijd begint om 15:00 uur. Hoe laat is de wedstrijd afgelopen?

.....

.....

6

Reken uit.

Finn gaat met de fiets naar de training. De training duurt 5 kwartier.

Hij moet 15 minuten fietsen van huis naar de training.

Omkleden voor en na de training duurt steeds een kwartier.

Finn gaat om 17:00 van huis.

a Van hoe laat tot hoe laat is Finn aan het trainen?

.....

.....

.....

b Hoe laat is hij weer thuis?

.....

.....

7

Reken uit.

Op tv wordt een voetbalwedstrijd uitgezonden.

De wedstrijd duurt 2×45 minuten.

Door blessures wordt er in totaal 8 minuten bij geteld.

De pauze duurt 15 minuten. De wedstrijd begint om 20:25.

a Hoe laat is de wedstrijd afgelopen?

.....

.....

.....

b Op televisie is er een voor- en nabeschouwing van elk 20 minuten.
Van hoe laat tot hoe laat duurt de uitzending?

.....

.....

T

8

Reken uit.

Lieke heeft op woensdagmiddag om 14:45 paardrijles.

De les duurt tot 15:30 uur. Hoeveel minuten duurt de paardrijles?

.....

.....

T

9

Reken uit.

Binnenkort mag Lieke met haar paard meedoen aan een wedstrijd. Daarom oefent Lieke ook elke donderdag van 15:30 tot 16:15. Hoeveel minuten is dat?

.....

.....

.....

.....

V

10

Reken de tijden uit.

De aarde is verdeeld in tijdzones.
Dat betekent dat het niet overal even laat is.
Soms verschilt het zelfs een dag.
– betekent vroeger in de tijd.
+ betekent later in de tijd.

– 8 uur San Francisco	– 1 uur Londen	Amsterdam	+ 3 uur Moskou	+ 8 uur Peking	+ 9 uur Tokio
4:00 a.m.		12:00 p.m.			9:00 p.m.
		8:15 p.m.			
					10:15 a.m.
				8:45 p.m.	
					12:00 a.m.

- Vul de tabel in. Begin bij Amsterdam en vul dan de andere tijden in.
- Kleur de tijden met een andere datum dan in Amsterdam groen.
- Geef van de gekleurde tijden aan of ze een dag eerder of later in de tijd dan Amsterdam zijn.

.....

.....

.....

Blok 1.1**Bewerkingen**

Ik ken de volgorde van bewerkingen in opgaven.

Vul in. Kies uit *voor* of *na*.

Optellen en aftrekken gaat vermenigvuldigen en delen.

Tussen haakjes uitrekenen gaat vermenigvuldigen en delen.

$40 + (18 - 3) : 5 =$

Blok 1.2**Maten en gewichten**

Ik kan lengtematen omrekenen.

4 cm = mm, 8 meter = cm en 5 km = meter.

Ik kan inhoudsmaten omrekenen.

5 liter = cL en 20 cL = mL.

Ik kan gewichten omrekenen.

2 kg = gram en 50 gram = mg.

Ik kan de omtrek van figuren uitrekenen.

De omtrek van een rechthoek van 6 cm lang en 4 cm breed is

.....

Ik kan de oppervlakte van figuren uitrekenen.

De oppervlakte van een rechthoek van 6 cm lang en 4 cm breed is

.....

Blok 1.3

Breuken

Ik kan gelijknamige breuken optellen en aftrekken.

$$\frac{4}{7} + \frac{2}{7} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{5}{6} + \frac{2}{6} = \dots\dots\dots$$

$$2\frac{3}{5} + \frac{3}{5} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{5}{9} - \frac{2}{9} = \dots\dots\dots$$

$$3\frac{3}{5} - 1\frac{4}{5} = \dots\dots\dots$$

Ik kan breuken met een heel getal vermenigvuldigen.

$$\frac{3}{4} \times 24 = \dots\dots\dots$$

Ik kan breuken door een heel getal delen.

$$1\frac{1}{8} : 3 = \dots\dots\dots$$

Blok 1.4

Tijd en geld

Ik kan met geldbedragen rekenen.

Als ik iets koop voor € 4,15 en ik betaal met een briefje van € 5 dan krijg ik terug.

Ik kan ook schatten hoeveel ik ongeveer moet betalen.

$$€ 3,75 + € 0,95 + € 15,25 \approx \dots\dots\dots$$

Ik kan met tijd rekenen.

Ik weet dat 7:45 p.m. uur betekent

Ik weet dat 7:15 a.m. uur betekent

Van 11:15 tot 12:25 is uur en minuten.

5

Bronvermelding

Barbara Mulderink, Muiderberg: p. 9, 21, 33, 45
Joost van Schaik, Amsterdam: wiskids